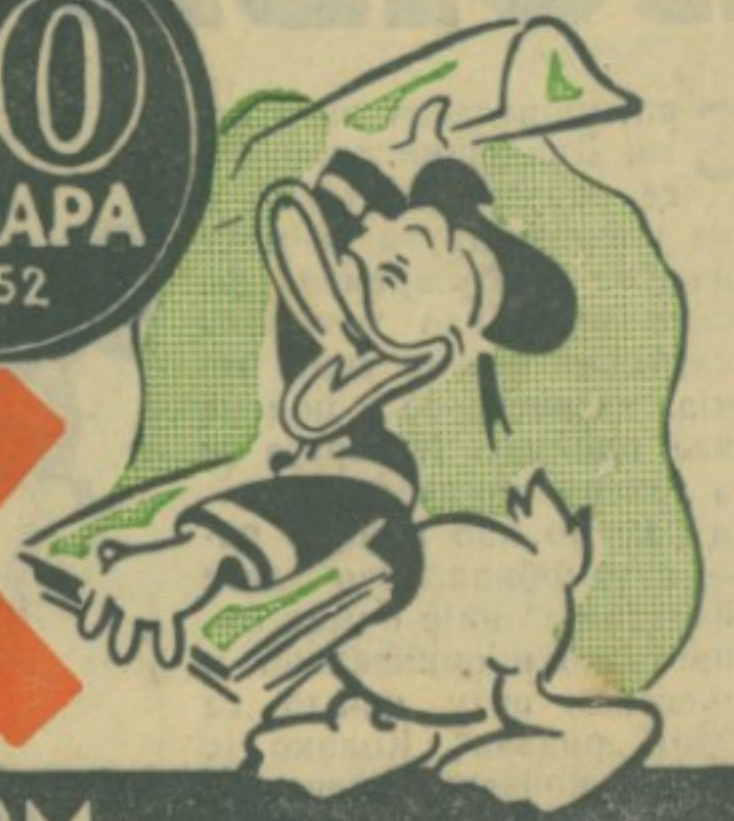

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

20
ДИНАРА
1952

Година XXIII — Број 552
Субота, 28. јул 1962. год.

ИЗЛАЗИ СУБОТОМ

ФЛАШ ГОРДОН

НЕ БИСТЕ СМЕЛИ ДА УСТАЈЕТЕ ИЗ ПОСТЕЛЕ, ГОРДОНЕ!
МОРАМ ДА ПРОНАЂЕМ УКРАДЕНЕ РЕЗЕРВНЕ ДЕЛОВЕ ЗА САТЕЛИТ...

НИКО ВИШЕ ОД МЕНЕ НЕ МОЖЕ ДА ЖЕЛИ ДА СЕ ИЗВРШЕ ПОПРАЗКЕ НА САТЕЛИТУ-МЕТЕОРОЛОШКОЈ СТАНИЦИ! ОЛУЈЕ СУ НАМ ОНЕСПОСОБИЛЕ АУТОМАТСКЕ АУТОСТРАДЕ!

НАШЕ КАМЕРЕ ПОКУШАВАЈУ ДА ОТКРИЈУ АТОМСКА КОЛА!
ЧИНИ МИ СЕ ДА САМ НА ТРАГУ!

У ЈЕДНОМ ТРЕНУТКУ СПАЗИО САМ ЈЕДНА ВЕЛИКА КОЛА КАКО СКРЕЋУ НА ПОВОЧНИ ПУТ!
ПОГЛЕДАЈТЕ ТРАГОВЕ ТОУКОВА! ТО СУ ТА КОЛА!

КАКО ДА ИХ СУСТИГНЕМО, ШЕФЕ?
ВЕТАР СЕ ПОЈАЧАО! ХЕЛИКОПТЕРИ НЕ МОГУ ДА УЗЛЕТЕ! ЈЕДИНО БИ СЕ ДРУГА АТОМСКА КОЛА МОГЛА ПРОБИТИ ПО ПЛАВЉЕНИМ ПУТЕВИМА!

ШТА ПРЕДСТАВЉА ОВА ЛИНИЈА НА МАПИ?
ТО? ТО ЈЕ ПНЕУМАТИЧКА ПОШТАНСКА ЦЕВНИ ЗА ШТА НЕ МОЖЕ КОРИСТИТИ!

ЈЕСТЕ ЛИ СИГУРНИ, ФЛАШЕ? ТО ЈЕ ПРЕДВИЂЕНО ЗА ПРЕНОШЕЊЕ ПОШТЕ... НЕ ЈУДИ!
НЕКО МОРА ДА УХВАТИ ТА КОЛА! САМО МЕ ЦВРСТО ВЕЖИТЕ!

КРЕКЕМ... ПРИТИСАК СЕ ПОВЕЉАВА... ГОРЕ ЈЕ НЕГО КАД УЗЛЕЋЕ РАКЕТА!

У УШИМА МИ ЈОШ БУЊИ! ГРАД ЈЕ ПОПЛАВЉЕН... НАПУШТЕН! ТА КОЛА ТРЕБА ДА НАИЂУ СВАКОГ ЧАСА!

СТИЊИ ЋЕ НА ВРХ БРЕЖУЉКА ЗА МАЊЕ ОД МИНУТА! АКО БИХ МОГАО ДА ОВА КОЛА ИЗГУРАМ НА ПУТ...
КОЛА ДОЛАЗЕ!

00%

КОЛА НА ПУТУ!
НЕ ЗАУСТАВЉАЈ! ПРОСТО ГА ОДГУРНИ И НАСТАВИ ПУТ!

КРОЗ ВЕКОВЕ

ПРВИ КУПАНИ РУКОПИС

Чувени амерички хумориста Марк Твен био је први књижевник у историји који је свом издавачу предао руко-

пис једне књиге не писан руко, већ откуцан на машини за писање. Био је то рукопис за његов роман „Том Сојер“ који је и данас популаран код омладине. Догодило се то 1874. године кад су машине за писање биле ретке и тек им је предстојало да себи пробију пут.

ЛЕНЕЗЕ УМЕСТО ПЕРЕЗА

Раџа Бен од Бијнора, који је овом индијском покрајином управљао од 1202. до 1216. године, уместо да од својих поданика узима порез и остале дажбине, основао је читаву индустрију за израду уметничких лезеза. Лезезе су му доносиле толико прихода да је од њега могао да издржава и себе и све своје службенике у земљи. Због тих лезеза, које се на хинди-језику зову „бијна“, покрајина којом је владао зове се и данас Бијнор.

ПОЗРАВ ВИНОГРАДИМА

Наполеон је веома ценио чувено црно бургундско вино. Кад је постао император он је издао наређење свим својим војним јединицама да увек кад про-

лазе поред великих винограда у Бургоњи поздраве родоносне чокоте прописним војничким поздравом. Он је то, узглед буди речено, и сам увек чинио.

У ОВОМ БРОЈУ: Вуково
последње сјаниште у
Бечу. Операција „Праска
ва жабица“. С Моцартом
и ројив зубобоље. Хумор.
Зашточеник. Звали су је
Миш. Циркус у циркусу.

КОЊИ И ВРЕМЕ

Сви проналазци нису исти. Док једни доприносе развоју технике и науке уопште, други не могу да издрже пробу времена: ра спрскавају се као мехурови од сапунице дајући само материјал за анегдоте и подсме шљиве причиде. Историја је пуна таквих примера.

Да узмемо као пример рађање аутомобила. Ово „дете цивилизације“ није одмах било признато и прихваћено и на његовом путу нашло се безброј „ривала“. Колико је само било конзервативаца који су се, ухвативши се за реп многопоштованих коња и позивајући у помоћ ауторитет дедова и прадедова, борили за коњске запреге и „четворо ноги транспорт“! Њихови „новаторски предлози“ нису се одликовали дубином мисли. Јер, сви су они сматрали да питање бржег, бољег и савременијег саобраћаја зависи од места које ће коњ заузимати у запрези.

Где све они нису покушавали да поставе једног коња. Један Парижанин, како је 1906. године писао часопис „Нев“, одлучио је да коња постави иза кола. У рукама кочијаша уместо патријархалних узди појавио би се сасвим модеран волан. Међутим, већ после неколико проба показало се да ова идеја не само да није имала никаквог битног предимства над обичном запрегом, већ је толико отежавала посао кочијашу шоферу да је брзо дизао руке од овог „изума“.

Ево и другог пројекта. Његов аутор, неки Американец, хтео је да направи компромис између коња и аутомобила. Наиме, он је поставио коња не испред или иза кола, већ тачно испод њих, тако да је руда ишла једној животињи испод трбуха. Оваква кола имала су, разуме се, огромне тачкове који су готово сасвим заклањали коња. Заним-

њу. Разуме се, на оваквом „коњском бициклу“ није се могло далеко стићи.

Поред решавања проблема које место коњ има да заузме у односу на кола, разни „новатори“ су ставили себи у задатак да исправе природне недостатке коња као мотора.

Страхујете да би коњ од нечег могао да се уплаши и да над њим изгубите власт? Ништа једноставније од тога: монтирајте на предњем делу кола дизалицу и у критичном тренутку подигните у ваздух уплашену и разбеснелу животињу. Кад страх мине, спусти те опет коња на земљу и мирно наставите пут.

Коњи страдају од сунчанице? Начините им шешире! У Француској, у департману

Бордо, својевремено је постојала читава индустрија за израду — коњских капа и шешира. Коњи су наједном стајали да се поносито шеткају са сламним шеширима „а ла д'Артањан“, који су имали отворе за уши и широку свилену траку изнад обода.

Коњ се, за разлику од аутомобила брзо умори. Ако се мало замислите, пронаћи ћете и ту оригинални излаз. Уморном коњу стављају се наочари са увећавајућим стаклима. Угледавши наједном пред собом пут који му се нагло „приближи“, коњ ће помислити да му предстоји велика узбрлица и почеће журити да корача.

Сви ови пројекти изазивају само — осмех. Али, ако се замислимо — зар није штета што се стваралачка енергија таквих проналазача и новатора троши у празно.

„ПРОЗРАЧНИ“ ПАЦИЈЕНТИ

У будимпештанској фабрици „Медикор“ у којој се израђују рендгенови апарати, врше се припреме за серијску производњу једног новог медицинског уређаја. Нови апарат, дело мађарских инжењера, представља неку врсту хибрида рендген-апарата, електронског микроскопа и телевизора.

Рендгенови зраци пошто прођу кроз живо ткиво преобраћају се помоћу нарочите електронске цеви у видљиву светлост, а затим у зрачење електрона. То зрачење појачава се за три хиљаде пута, а затим се поново на екрану кинескопа претвара у видљиву светлост.

При таквом појачању слика на екрану види се изванредно чак и кад је интензитет рендгенских зракова ништав но мали. Пошто је рендген-

ско „оптерећење“ на организам мало, хирург може да прати стање унутрашњих органа, костију и ткива свог болесника током читаве операције или прегледа, што је нарочито важно код исправљања ишчашених зглобова и намештања преломљених костију.

Када се употребљава овакав рендген-апарат није потребно замрачити одају јер је слика на екрану видљива чак и при јакој светлости лампи у операционим салама. Пробе извршене на хируршким одељењима једне будимпештанске болнице показале су изванредну ефикасност овог апарата. Захваљујући њему, у неким случајевима било је могуће скратити време операције за четири пута.

Сликање разбијеним стаклом

И то је уметност: узмите неколико комада дебљег стакла у разним бојама, ставите их у бакарну тепсију или тучани тигањ и чекићем их разбијте у ситне комадиће. Затим узмите неколико сита и решета различите густоће и помоћу њих класирајте комадиће стакла према величини. Остатак, то јест најситније делчице, изручите у једну најлонску чарапу и тресите све док из ње испадне шарена стаклена прашина. Помоћу фирнајса се затим све ово стакло лепи на платно и — ето вам слике.

раскрсници, а између њих таласа се море разнобојних сунцобрана.

Уметност Стенлија Вајлдротера је мучан и напоран физички посао. Кад своје шарене „стаклиће“ стави у тепсију да би их туцао, он преко свега мора да навуче велику кесу од пластичног материјала

Човек који је измислио овакав начин сликања зове се Стенли Вајлдротер, Американец је и живи у Токију. Он је у ствари инжењер и свој „хлеб насушни“ зарађује код једног јапанског предузећа за прераду нафте. Али, његов „хоби“ су апстрактне и конвенционалне слике од стакла. Годинама већ и са безмерним стрпљењем труди се он да у саврши овај необични сликарски метод.

Од 1956. године Вајлдротер је израдио 18 „стаклених“ слика, али он сматра да ће проћи можда још толико година док своју уметност доведе до потребног савршенства. Када је прошле године дошао у Јапан, Вајлдротер се одмах дао на стварање слике која је имала да представља сцену саобраћајне гужве највећег града на свету посматране с прозора његове хотелске собе. Слика данас виси изнад камина у његовом токијском стану: аутомобили најчуднијих облика сусрећу се и прстију на

да оштри парчићи не би летели свуда околу или да му не би улетели у око. Као опседнут, дува он тада сатима по лебелом стаклу да би од њега добио комаде жељене величине.

У сортирању и просејавању стакла учествује читав породица — жена и четири ћерке.

Кад су сви комади и комадићи шареног стакла за лепљени на платно, као последњи „ефект“ преко целе слике наноси се стаклена прашина. Слика на којој је Вајлдротер досад најдуже радио, десет месеци по два часа дневно, представља портрет једног клоуна.

— Најбоље су пивске боје и трбушасте боје од вискија, њихово стакло најлепше се уобличава: погодне комаде — каже сусрећу се и прстију на „стаклени“ сликар.

Ripley's - Веровати или не!

ДЕВОЈЦИ
МУРМАРИ ИЗ ПИТХАМПУРА (ИМАЛИЈА)
КОЈА ЈЕ ПАТИЛА ОД НЕКЕ СТОМАЧНЕ БОЛЕСТИ БИЛО ЈЕ РЕЧЕНО ДА НЕ ЈЕДЕ И НЕ ПИЈЕ ДОК НЕ ПРЕБЕРЕ 1000000 ЗРНА ПИРИНЧА! ОВА ПОСАО ОБАВИЛА ЈЕ ЗА 92 ЧАСА — И БИЛА ЈЕ ИЗЛЕЧЕНА.

ПУЖ
„ПОД МОРНИЦА“ ДИШЕ, КАД ЈЕ У ВОДИ, КРОЗ ЦЕВ ШТО ПОДСЕКА НА ПЕРИСКОП ПОДМОРНИЦЕ

ДРАПЕРИЈЕ КОЈЕ СЕ ЗА 200 ГОДИНА Нису ИЗГУЖВАЛЕ! ДРАПЕРИЈЕ У АДАМСОВОЈ ГАЛЕРИЈИ У КЕРВУД ХАУСУ (ЛИДС-ЕНГЛЕСКА) ИЗРЕЗБАРИО ЈЕ У ДРВЕТУ СТОЛАР-УМЕТНИК ЧИПЕНДЕЈ (1759)

КАМЕНИ ЧОВЕК
— У ВРТУ БОГОВА (КОЛОРАДО) ВАЈАРСКО ЈЕ ДЕЛО ПРИРОДЕ

КЛИП КУКУРУЗА
НАЛИК НА ПТИЦУ НАШЛА ЈЕ МАРИЈА СВЕТКОСА ИЗ БРУКЛИНА (САД)

© 1961, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved.

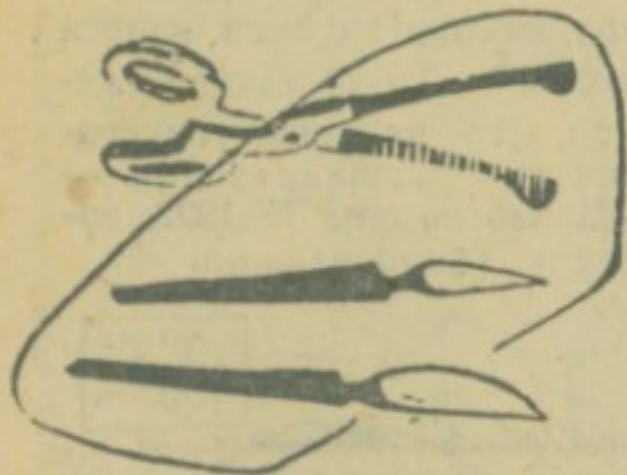
КАЛЕЈДОСКОП ПРОНАЈАЗАКА И ОТКРИЋА

Понекад вошке, које су се дотада нормално развијале и доносиле плод, наједном почињу да се суше и да подбацују у принос. Шта је узрок томе? Стручњаци за воћарство утврдили су да је у најчешћем броју случајева кривица до подземне воде која се скупља одмах испод површине земље и остаје ту јер лежи на вододржљивом слоју. Корен вошке почиње тада да трули, а заједно с њим страда и цело стабло.

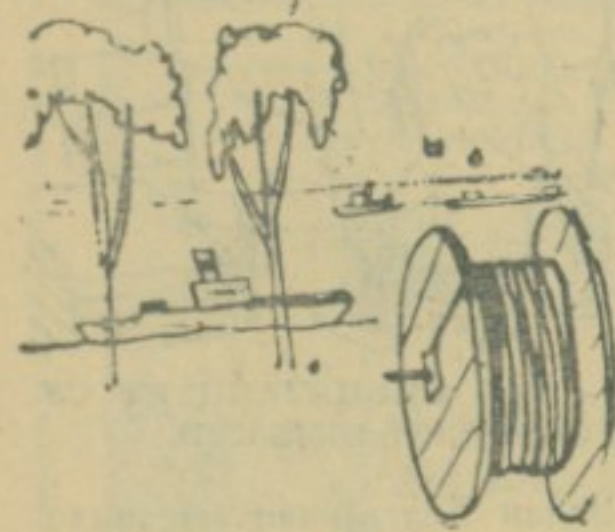
Занимљив начин „лечења“ тако угрожених воњака пронашли су недавно агротехничари у Источној Немачкој. Изазивајући низ слабих подземних експлозија они разбијају вододржљиви слој.

Недавно је у Чехословачкој почела производња хируршких инструмената необичног изгледа — с млечно-мат и црвено-мат површинама. Предност ових инструмената лежи у томе што мат површи не не одбијају светлост и на

њима светлост не може да изводи своје „игре“ које често могу да буду узрок забуне при избору инструмената. Но ви хируршки инструменти по казали су се нарочито прикладним код сложених операција које од хирурга захтевају огромну усредсређеност, брзину и тачност покрета.

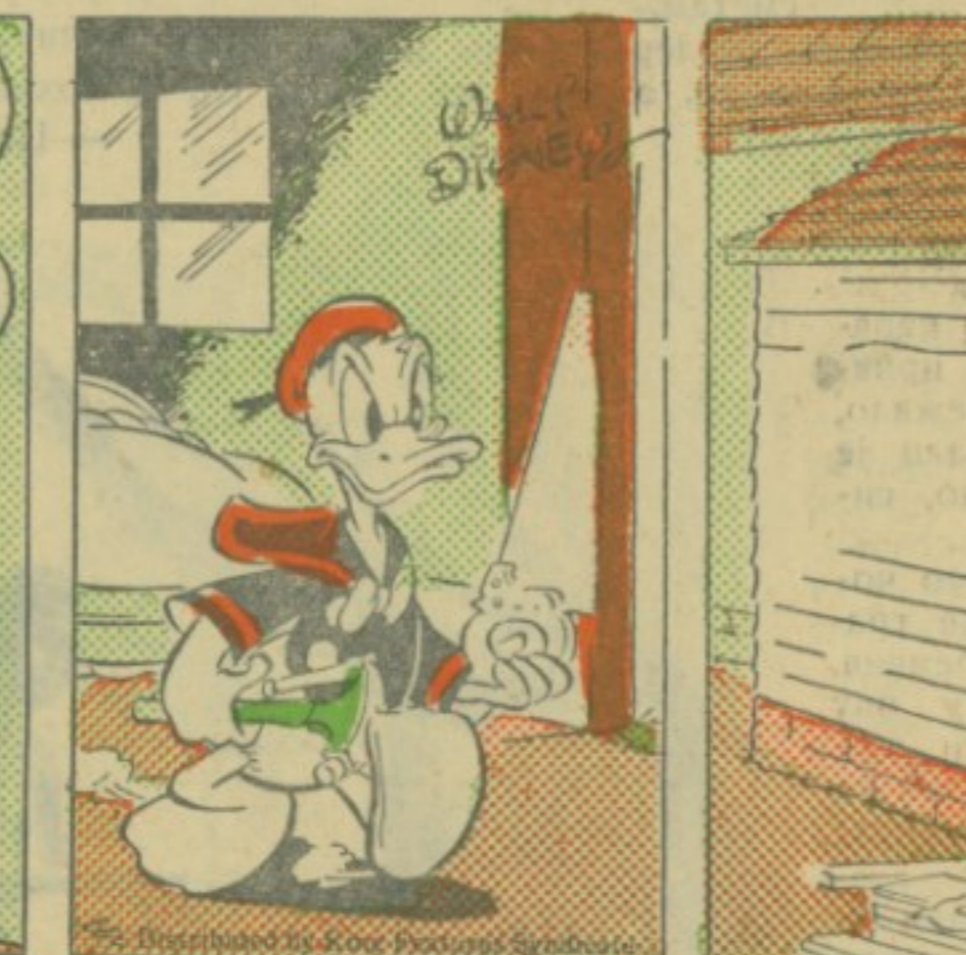
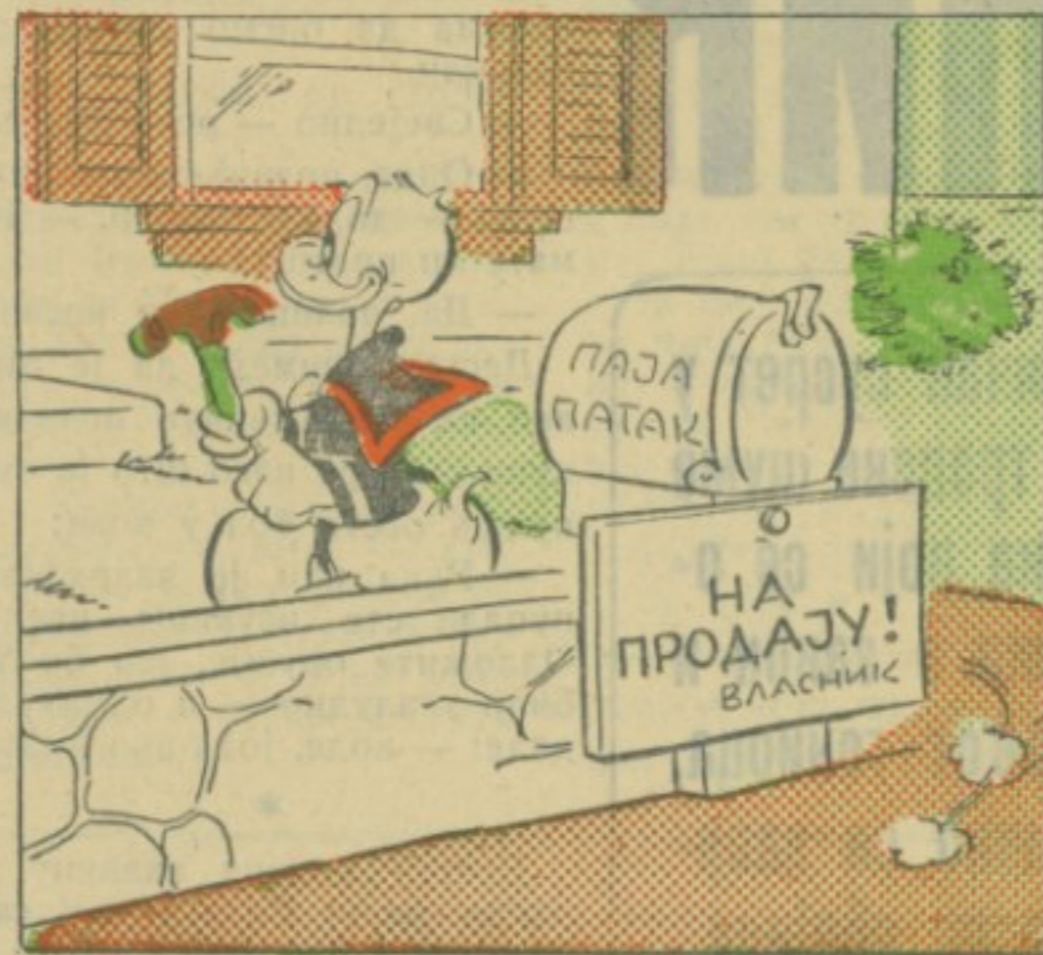
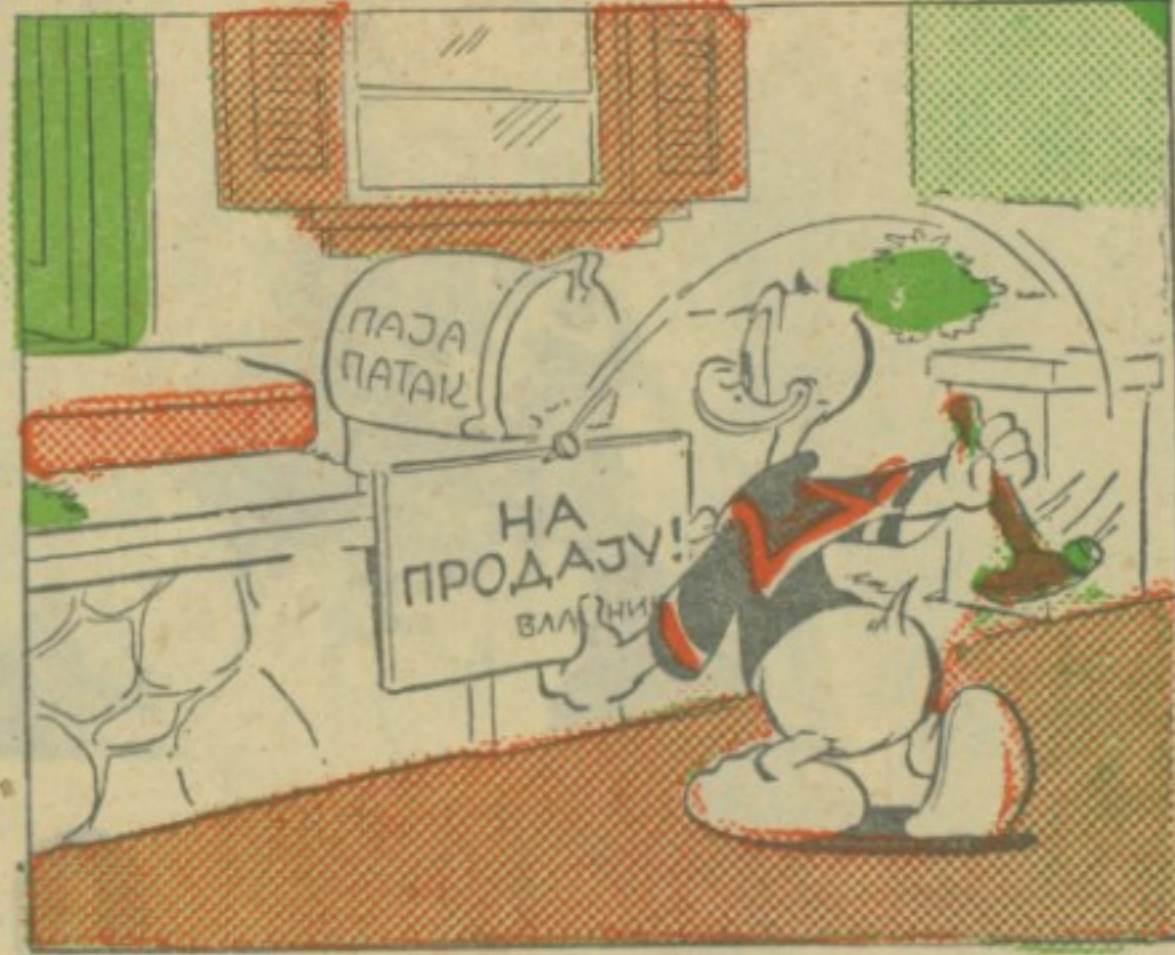
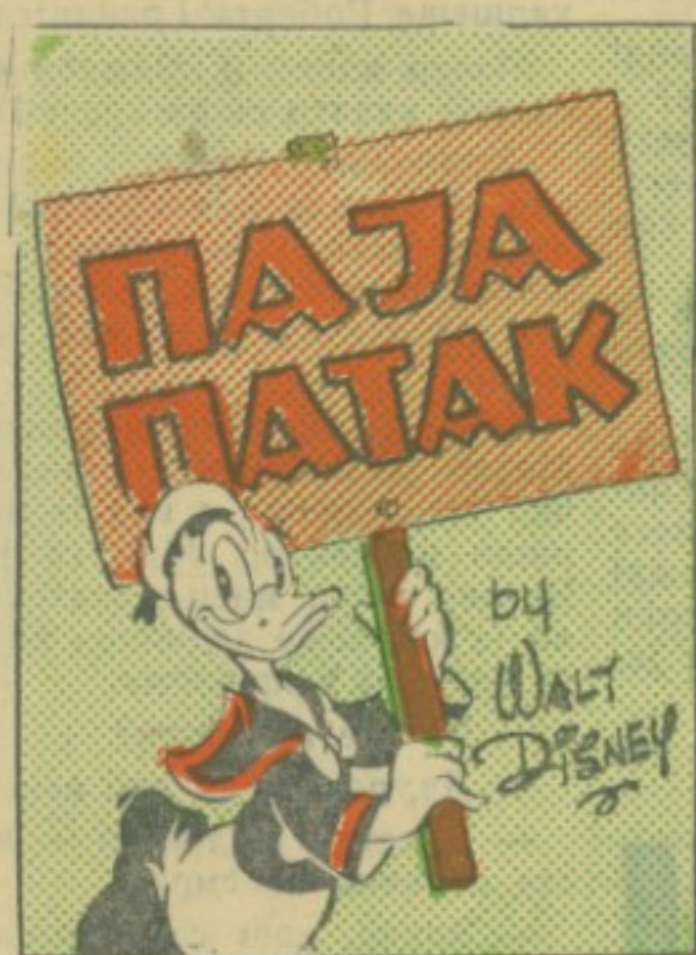
Да би олакшали постављање и експлоатацију кабла који треба да лежи на дну реке, источно-немачки инжењери предложили су необичну новину. Пре но што се кабл на тегне изнад реке, од једне обале до друге, ставља се у „рукав“ од пластичне масе у коју се упумпа ваздух. Кад

„рукав“ легне на воду из њега се ваздух полако испушта и он се заједно с каблом спушта на дно. У случају да се изолација кабла оштети или се на њему догоди било какав квар, кабл се може без тешкоћа поново подићи на тај начин што се у рукав поново упумпа ваздух који га избацује на површину.

Утицај бестежинског стања на човека веома интересује научнике. То је и разумљиво јер ће будући космонаути морати да проведу много времена у том стању.

Недавно је у научном институту у Бруксу, у Тексасу, утврђено да особе потопљене у воду — то се изводи због подражавања услова који постоје у бестежинском стању — не осећају неопходну потребу за сном. После једноседмичног пребивања у води, човек лако проводи без сна и по неколико дана.

ЗА МУНИЦИЈУ КРОЗ НЕМАЧКИ ПОЛОЖАЈ

Већ првог дана при одбрани Дражгоша, словеначког села на које су Немци настали врло јаким снагама, партизане је почео да забрињава недостатак муниције. Део утрошене муниције су до душе надокнадили пленом, али је то било премало за нове борбе. Изнад Десница у настрешници једне колибе имали су још прилично скривене муниције, али је донде било тешко стићи јер се колиба сада налазила иза немачких положеја.

Штаб је ипак предвече одлучио да се пође по муницији. Јавили су се добровољци за овај подухват и кренули. На путу су очекивали сваког часа да се сукобе с Немцима, али су ипак некако промакли поред самих немачких по-

ложеја потпуно непримећени.

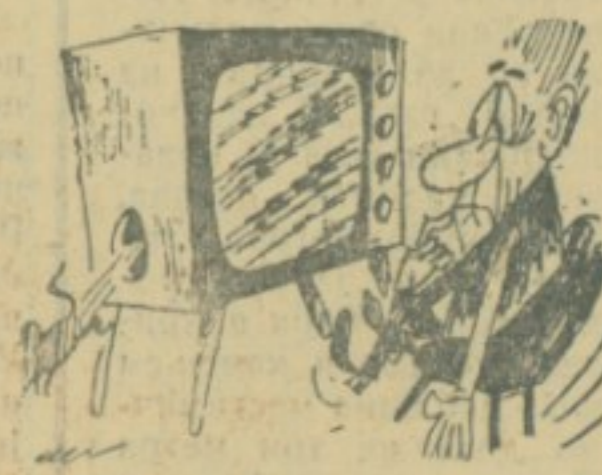
У колиби су напунили ранчеве муницијом колико год су могли да понесу и пошли истим путем на траг за Дражгоше. Опет су морали да се провлаче кроз густе немачке заседе, и опет их нико није

приметио. Пред само свануће су са својим товаром стигли најзад у штаб. Та муниција је била драгоценост — омогућила је Цанкаревом батаљону да брани Дражгоше још два дана и да избаци из строја око 400 Немаца.

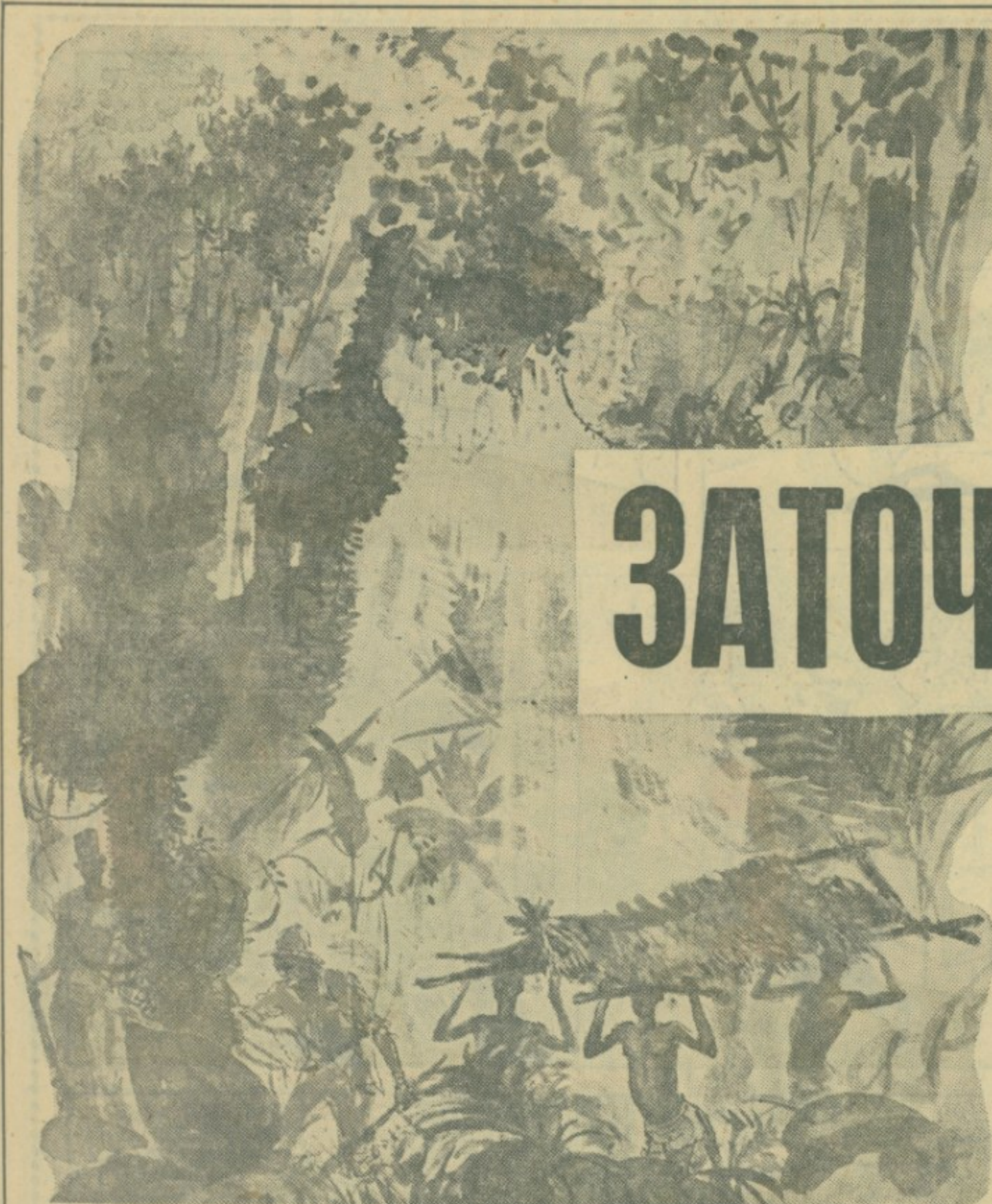
„Техничке“ смејње

Непријатно изненађење доживела је једна породица из Хинфелда у Немачкој, кад јој је тек недавно купљени телевизор престао да ради. Узрок изненадног квара дуго није могао бити пронађен: антена је била исправна, а исто тако и сва дугмад за регулисање звука и слике. Најзад је некоме пало на ум да одшрафи пољетну апарату. Ту, између лампи, налазио се један миш који је већ био почео да себи гради „стан“.

Туљани бродоломници

„Дечја соба за туљане“ у морском акваријуму у Вилхелмсхавену добила је почетком јула месеца неочекиване питомце. Наиме, тих дана је на Северном мору владало не време и бура је избацила на обалу 23 мала туљана које суно самосталан живот у мору.

ЗАТОЧЕНИК

Већ данима се спремао олуја. Облачно небо парале су повремено мунџе, а затим тутњала страшна грмљавина која је људима ишла на живце. Земља је већ месецима била жедна кише и као да је подрхтавала. Огромна шума треперила нестрпљиво. У селу се чуо там-там којим је врач позивао шумске, затим небеске богове, да помогну и киша најзад ороси њихова поља.

У центру села, у колиби већој од осталих лежао је, опружен на леђима по свом пољском кревету један белан. Ништа, сем надимања његових груди није одавало да је жив. Кроз његову поцепану кошуљу назирали су се снажни мишићи. Одело му је било у ритама.

— Воде!... Требало је неколико пута поновити ту реч да би се неко у колиби померио. Једна црна, потпуно нага девојчица диже се дагано, приђе лименој канти од бензина која је сада до пола била напуњена лимунадом, замочи празну конзерву у њу и пружи је чо

ПЛОВЕЋЕ ОСТРВО

Недавно су совјетски пилоти открили у арктичком леденом појасу необично пловеће острво на коме су запазили и трагове вегетације. Изненађени овим, одлучили су да атерирају на једној глаткој леденој површини која се налазила надомак острва. Испитујући острво утврдили су да је то огроман ледени блок покривен стенама и камењем чија дебљина местимично достигаје три метра. Понегде су нађени и трагови земље са корењем и оскудним поларним растинјем.

Научници сматрају да је реч о леденом острву на које су, док је било везано за копно, склизнуле велике количине камења и земље. Затим се ледена подлога одвојила од обале, вероватно у области земље Еле смер и кренула на необично путовање по поларним морима. Острво је добило име Првомајско.

веку. Дрхтавом руком он принесе своје испуцале усне металу. Од његових зуба конзерва је звекетала. Човек је од торнада очекивао враћање живота његовом исцрпљеном телу.

Желео је да се дигне али није могао, зато само са мучком отвори очи и опет клону савладан грозницом. Ритам там-тама престаде и завлада опет тишина. Одједном дуну поветарац који је вероватно долазио издалека и дрвеће га прво прими савијајући своје гране. Један мајмун запишта. Затим блесну муња, а за њом се чу грмљавина. Долазило је торнадо. Заплашене животиње су бежале. Лишће је летело на све стране, а читаве гране се ломиле.

Кроз олују се кретао караван у неред. Десетак црпаца је у лудом страху бежало, остављајући товар. Белац је ишао брзо и енергично, сигуран у себе.

У колибу где је лежао човек у грозници, он уђе тражећи заклон од невремена. Зашто је баш ушао у ову колибу? Скиде тропски шешир и стресе га. Из мрака се чу смех и придошлица упита: — Ко је ту?

Очекивао је да се појави поглавица села јер је ова колиба била већа од других.

— Шта хоћете, одлазите! — чуо се глас.

Иако је пријем био нељубаван, непознати сачува хладно крвност и мирно рече: — Добар дан!

Домаћин нешто прогунђа а новајлија скиде капут и исцеди га, па го до појаса леже на мокру земљу. Више се није бринуо за своје носаче. Вероватно су се и они склонили у оближње колибе. Киша је лила свесна своје моћи. Укококо су се стварали читави потоци. Нестало је олује али је зато долазила поплава.

Болесник седе на ивицу кревета и напрегну се да сагледа странца.

Придошлица се придиже и погледа болесника, а затим запита: — Да ли сте већ дуго овде? — Доста дуго... данима. — Истраживач? — Да... — А ви? — У мисији... Жак Дестен.

Човек у кревету не рече ништа, а Дестен га директно упита: — Ваше име? — Речи су биле оштро изговорене, а болесник одговори:

— Морис Малер.

Дестен је гледао кроз завесу кише црнице у ритама који су промицали поред колибе. Он им довикну али су се његове речи слиде у тутњаву кише. Зато изађе напоље и после краћег разговора се врати Малеру.

— Приморан сам да од вас затражим гостопримство за ову ноћ.

— Знам. Колиба за путнике је недавно уништена и још није исправљена.

— Не бих желео да вам сметам.

Малер нареди нешто црпкињи, а затим се окрете госту:

— Не замерите ако оброк буде скроман. Већ неколико недеља нисам ишао у лов.

— Треба ја да се извиним — прихвати Дестен — носачи су оставили моје кофере. Сутра ћемо поћи по њих.

— Сутра! — понови Малер и прште у смех, а Дестен га погледа и упита:

— Зашто се смејете? Двојчица принесе јело.

— Храним се као и црнци — објасни Малер и не обраћајући пажњу на госта поче да једе уз питање:

— Идете ли далеко? — Још не знам. Тражим нешто — одговори Дестен.

— Мислим да ћу овде то наћи. Истина, киша ће мало сметати, а олуја ме је овде дотерала. Малеру је при јелу рука

дрхтала и да би то оправдао рече:

— Ова проклета грозница! — Зашто сте онда овде? — Малер пође према кревету посрћући и сруши се на њега. — Опростите, болестан сам и на измаку снаге. — Треба да одспавате и су траћете се већ боље осећати — рече Дестен.

Црпкиња разаве мрежу против комараца изнад болесниковог кревета а госту донесе покривач. Овај опипа лежај и убрзо заспа. Кров је прокишњавао и црпкиња стави један суд на под.

„Ко може да буде овај чо-

Необичан сусрет у срцу тропске шуме човека који се огрешио о закон и његовог гониоца, трагично се завршио по обојицу

век? — размишљао је Малер — Шта тражи? Бесумње је дошао по мене. Зашто је био тако резервисан? Да побегнем, или... — али он поново паде на свој лежај, исцрпљен, изгубљен.

Када се пробудио видео је кроз врата да свиће. Киша је стално падала. Дестена није било у колиби. У први мах помисли да је отишао и то га обрадова. Грозница је почела да попушта и он устаде и пође ка излазу. Пред вратима је један црпац седео пре крштених ногу међу којима је држао пушку. На себи је имао као неку униформу. Кад угледа Малера, скочи и препречи му пут. Малер опсова и дохвати дебелу мотку.

— Полако, Малере, — рече

ка парче хартије — налог за хапшење Роберта Грандијеа...

Малер клону и тражећи ослонац ухвати се за кревет.

„Ухапшен! Значи, борио сам се данима и месецима, за овакав исход“ — помисли и додаде гласно: — Признајем све, радите са мном шта хоћете.

Била је то обична прича: Малер је покушао да опљачка једну банку а кад је наишао инспектор убио га је. Читаво јавно мњење захтевало је хапшење злочинца који је побегао у прашуму.

— Ви сте га убили?

— Да, рекао сам вам већ.

— Пресуда је донета — ви сте осуђени на смрт!

— Значи, ваш сам заточеник. Али овде морамо остати данима да бисмо се одавде извукли.

— Свеједно — рече Дестен.

— Онда, правите ми друштво — додаде Малер. — Имате ли пратњу?

— Да, полицајце и носаче.

Дестен примети да је Малер са зида скинуо ловачку пушку и пре него што је чуо пуцањ осети бол у ноzi:

— Рука вам је задрхтала, пуцали сте исувише ниско. Одложите оружје, јер би то било узалудно — и одмах до ладе: — воде, јода ако имате.

Дестен поцепи тканину и откри рану. Сасу у њу суву садржину флашице с јодом и згрчи се од бола. Малер му намести дашчице и преве га а Дестен се скљока на кревет. Једва је распознавао врата, али му се учини да им се Малер приближава.

— Малере, ако пређете праг издао сам наредбу да вас убију. Одвешту вас живог — имао је још снаге да каже и онесвести се.

— Прозлазили су сати и дани. Киша је непрекидно падала. Дестену је било све горе. Полицајац је улазио свака два сата, а Малер је као гоњена звер стално гледао на врата — у слободу. Он сад више није био заробљеник кише, и није се плашио оружја полицајца, већ страховао за живот човека кога је ранио. Мора га лечити и спасти, без обзира шта ће се њему самом догодити.

Међутим, инфекција је захватила цело Дестеново тело. Рањеника је требало што пре одвести неком хирургу. Малер се одлучи — ухвати чувар за раме и рече му:

— Позови другове.

Караван је кренуо. Голи људи су се тешко провладчили кроз блато. На примитивним носилима се љуљало рањеник а са стране ишао Малер, позади наоружани чувар. Терен је био мочваран а над њим облаци заразних инсеката који су се лепили за знојаве људе. Караван је споро ишао и један од носача рече:

— Господару, ово је сигурна смрт!

— Напред! — викао је Малер.

Дестен је имао страшне болове али није скидао поглед са Малера иако је мислио: Чему ово? Зашто ме Малер спасава кад је сам осуђен на смрт. У исто време оч и сам себи суди. Зашто не покуша да бежи?

То исто је мислио и Малер, али је дужност да спасе овог човека, била већа од жеље за слободом. Мучило га је само питање да ли ће у томе успети.

Кад су избили на прави пут, Малер нареди носачима да удвоструче напоре. Дестен је био већ у бесвесном стању јер је болест освојила читаво његово тело. Стање је постало без наде.

Пред зору је караван избио на сасвим раван пут. Поглавица села изађе из куће и познаде Дестена. Наже се над њим и ухвати га за руку али је Дестен већ био мртав.

Тада се Малер предаде правди: — Обећао је да ће ме довести — рече једноставно. — Ја сам ту.

Дестен извади из новчани-

ИСПИТИВАЊЕ ЗДРАВЉА ДРВЕЋА

Биолог из Свердловска у уралској области, Јурјј Каширо конструисао је нарочити апарат који омогућаје да се готово за момент утврди да ли је неко дрво здраво или не. Отпорност хелија према елек трицитету је изврсно мерило о болести или здрављу дрвећа. Најактивнији део стабла дрвета, његово срце, добар је проводник електрицитета. Ако дрво већ изумире ово својство се готово сасвим губи — његова електрична проводљивост се смањује до најнижег степена. Довољно је пробушити танким електродама ко ру дрвета и продрети до његовог срца па успоставити коло струје које даје тачне податке о стању здравља дрвета. Апарат је тежак један килограм и за једно годишње испитивање потроши само три до четири цепне батерије.

ЗВАНИЧНИ РЕКОРДИ

Ако волите да силазите — пружа вам се прилика да сиђете у најдубљи рудник на свету, на 3059 метара, који се налази у златним пољима Мисоре у Индији. Температура на овој дубини износи плус 66°. То је такође рекорд, јер највиша температура на површини земље — 58°C забележена је 1922. године у Триполитанији.

— ЗНАШ ЛИ НЕКО ПУСТО МЕСТО ЗА ОДМОР?

Рекорд у брбљању постигао је 1954. године Ирац Шин говорени 127 часова. За то време изгубио је 13 килограма а онесвестио се већ првог минута пошто је престао да говори.

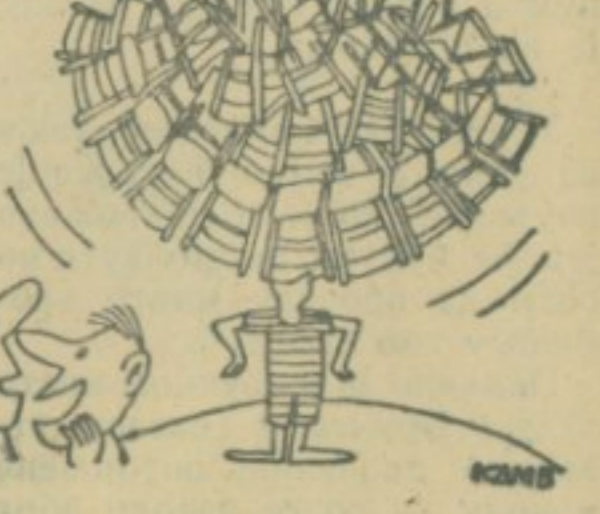

— МОЈ СПЕЦИЈАЛИТЕТ СУ ПУСТИЊСКИ ПЕЈЗАЖИ.

Један Белгијанац насликао је 83 пејзажа за 60 часова.

Рекорд падавина за 1 минут припада граду Цеферсону у Ајови — 1,75 м.

Годишњи рекорд воденог талога свакако се може приписати острвима на Хавајима.

— ДОК ДРУГИ СЕДЕ НА ВИШЕ СТОЛИЦА ОН ИХ ДРЖИ.

Рекорд у балансирању са столицама постигао је еквилибриста Фред Лоуи: држао је 24 столице у зубима.

ЧУДНОМ ИГРОМ

Чудном игром природе најружнији коњ који је икад угледао свет постао је најчувеније тркачко грло свих времена. Кинчем, што на мађарском значи „Моје благо“, ојдрбљена је на једном великом имању у Панонији једне ноћи 1874. године. Још као ждребе била је невероватно ружна: колена кошчата, ноге танке, врат кратак. Власник се сматрао срећним када је заједно са једном већом групом коња успео да је

прода једном од својих суседа.

Неколико вечери после тога Кинчем је постала плен једне групе цигана који су провалили у шталу. Кад је банда после неког времена ухваћена, власник је упитао крадљивце зашто су баш ружну Кинчем међу толиким његовим коњима украли.

— То ружно ждребе ће једног дана постати добар тркач. Никада неће бити победен — рекао је стари Циганин.

Пропорције Кинчеминог тела су одговарале свему, само не тркачком коњу: сапи сувише слабе, ноге претерано штркљасте.

У јуну 1876. као двогодац учествовала је први пут на тркама — и стигла прва. Нико вероватно није био више изненађен од њеног власника.

Кинчем се плашила старт-машине и ниједан цокеј није је могао приморати да стане у ред са осталим коњима. Увек је била нешто иза њих и кре тала тек кад сви одмакну за добре две или три дужине. Али то јој није сметало да их престигне и лако добије трку.

Једном је трчала са добитником немачког дербија у једној великој међународној трци. Када се старт-машина дигла да их пропусти она је по обичају стајала иза свих коња. И док су се они спустили низ стазу она је наћулила уши, протресла се и онда тек кренула за њима. Било је смешно гледати њен полазак али зато није било ничег смешног у брзини коју је развијала. Већ при крају првог круга она је избила у вођство и добила трку.

Кинчем је учествовала у 54 трке и у свакој од њих лако победила. То је рекорд који ни до данашњег дана није превaziђен.

НАЈСКУПЉЕ ОВЦЕ НА СВЕТУ

ТРИ ОВНА И ДВЕ ОВЦЕ ЧУВЕНЕ МЕРИНО РАСЕ НАГРАЂЕНИ НАЈВИШИМ НАГРАДАМА ЗА ОДГАЈИВАЊЕ. ОВНОВИ ИМАЈУ ОКО ВРАТА ДЕВЕЛЕ ВЕНЦЕ ВУНЕ.

СТРИЖАЧИ СПАДАЈУ У НАЈБОЉЕ ПЛАЋЕНЕ РАДНИКЕ У АУСТРАЛИЈИ. СВАКЕ ГОДИНЕ У СИДНЕЈ СТИЖЕ НА ВЕЛИКУ СМОТРУ ОВАЦА ОКО МИЛИОН ПОСЕТИЛАЦА.

Аустралија је далеко од нас па ипак готово свако има у орману понешто са тог најмањег континента на свету. Познато је да је она највећи извозник вуне. Око 160 милиона оваца ове ретко насељене земље, вреди у правом смислу речи злата.

Почетак 1788. године је био врло скроман — једна једина овца. Тада се прва флота ко-

ја је пловила за Аустралију усидрила пред Капштатом (данашњим Кептауном) у Јужној Африци. Главкомандујући, касније аустралијски гувернер Филип, купио је ту 70 оваца и укрцао их на брод. Све су оне додуше угледале обале тек откривеног континента али су све осим једне преживеле првих осам месеци свога боравка у Сиднеју.

Већ 1793. усамљена афричка овчица добила је 30 другова са другог краја света, из Индије. Ускоро је стигла нова пошљика из Ирске. Тада је један човек, Џон Мак Артур, започео са својим опитима укрштања. Недостајала му је само још овца „плаве крви“. Но и то је брзо решено: у Капланду је пронашао неколико „кнежевских гезем плара“ који су потицали из

стада британског краља Борја III. То су вероватно биле добре животиње и укрштене су за опит са ибериским овцама које је шпански краљ поклонно Холанђанима. Није онда чудо што се аустралијски „Јум-ован“ кочопери на разним грбовима, па чак и на аустралијском шиллингу.

Ни до данас одгајивачи нису открили зашто баш мерино овца има тако изванредно руно на себи. Од стриже 1959-60. добијено је 800 милиона кг, а од тога извезено 92,5 одсто у балама од по 225 кг. Многе земље које из Аустралије набављају прикладне овце и пружају им готово исте услове живота, дошле су до закључка да право аустралијско „Јум-овна“ никад неће имати. Аустралијцима то није ни најмање жао.

По земљи, снегу и води

Пингвин... споро и не-покретно биће, које се гега с бока на бок и хода 3 до 4 километра на час! Али мало ко зна да пингвин у случају опасности полети „као вихор“ — 30 километара на час. Како то успева? Једноставно легне на снег и отискује се о њега крилима и ногама, као при скијању штаповима, брзо „леги“ напред.

У решавању различитих техничких задатака природа је много пута помогла проналазачима и конструкторима. Доцент политехничког института Горки А. Ф. Николајев, пројектујући нови „снегоход“ одлучио је да му за њега послужи овај принцип кретања пингвина.

Проналазач је изумео већ десетине машина за кретање по леденим просторствима севера. Године 1957—1958. се налазио на Антарктику, пред водећи експедицију у најнедоступније пределе. И ту, на Антарктику, дошао на замисао да пројектује снегоход с новим начином кретања.

Свудаходи су аутомобили који „иду“ и по најтежим теренима. Обично су сличне машине на точковима, причему мотор делује на све осовине или са гусеницама.

На „Пингвину“ је доња страна херметички затворена. Точкови су као код старих пароброда на точкове — са лопатицама учвршћеним по обручу точка, али оне нису пљоснате већ имају облик пингвинових крила. Точкови имају по шест лопатица од метала и са гуменим додатком. Њихов нагибни угао према ободу точка може се мењати. Тако се обезбеђује снага ослањања точкова о терен по коме се крећу.

Доњи део „Пингвина“ је покривен нарочитом синтетичком масом која се не мрзне на снегу чак и по најљућим мразевима.

Вода овом свудаходу такође не представља никакву препреку. Ако би, рецимо, „Пингвин“ провалио лед на некој реци или се уопште на шао на води, не би потонуо

јер му труп не пропушта воду. Веслајући лопатицама он може одлично ловити и без ичије помоћи изаћи ће на обалу.

Снегоход „Пингвин“ тежак је око 1.300 килограма. С теретом од 300 килограма он може по снегу да развије брзину 50, а по води до 15 километара на час.

Нова машина одговара не само потребама Антарктика, већ ће се по свему судећи, по казати веома корисна и у привреди свих области, које су познате по великим снежним падавинама.

ЧЕТВРТИ У ЕВРОПИ

У Швајцарској се годишње потроши 3.100 киловат-часова електричне енергије по становнику, што значи да она троши двоструко више него Западна Немачка и Аустрија, приближно два и по пута више него Франуска а три пута више него Италија. У Европи су испред Швајцарске, само Норвешка, Шведска и Луксембург. По потрошњи електричне енергије у свету је Швајцарска петста, јер су само Сједињене Државе и Канада испред ове четири европске земље.

У 1930. години потрошња електричне енергије по глави становника износила је само 995 киловат-часова а у 1940. години 1580.

WALT DISNEY

ПИЛОТ ЗА МЕСЕЦ

ШТА ОВО ТРЕБА ДА ЗНАЦИ? КУДА ПАС ВОДИТЕ?

У ГЛАВНИ ШТАБ!

АЛИ... ТО ЈЕ НЕМОГУЋНО... ЈА МОРАМ ДА СЕ НАЧЕМ С ГЕНЕРАЛОМ...

НАКИ КЕТЕ СЕ С ЊИМ!

ИЗНЕНАДА... ХЕЈ! А ГДЕ ЈЕ ДЕВООКА...?

ГЕНЕРАЛ ЈЕ ПРИМИВШИ ИЗВЕШТАЈ ПОХИТАО У ГЛАВНИ ШТАБ СЛУЖБЕ БЕЗБЕДНОСТИ...

АЛИ... ГДЕ ЈЕ ШПИЈУНКА ЗА КОЈУ ОТЕ МИ ЗАВИЛИ ДА ЈЕ С ЊИМ?

ОНА... ОВАЈ... НЕСТАЛА ЈЕ... АЛИ МИ КЕМО ЈЕ ВЕК НАКИ И...

ГЕНЕРАЛЕ, ХОКЕТЕ ЛИ ПРОВЕРИТИ ФОРМУЛУ ЗА ОМОТАЧ РАКЕТЕ КОЈУ САМ ВАМ ТЕЛЕФОНОМ САОПШТИО...?

ВЕК СЕ ПРОВЕРАВА! А САД ИДЕМО НАТРАГ У БАЗУ!

ШТА ЈЕ, МККЛОСКИ? ИЗГЛЕДАТЕ КАО ДА СТЕ УГЛЕДАЛИ КАКВОГ ДУХА ИЛИ...

ОВО ЈЕ ИЗВЕШТАЈ НАШЕ ЛАБОРАТОРИЈЕ О АНАЛИЗИ ПИЛАВА КОЈЕ ЈЕ У АВИОНУ ДЕВООКА ДАДА ТАД БОТУ ЗНАТЕ ЛИ ШТА СУ УТВРДИЛИ?

ШТА?

ЕВО: ПИЛАВЕ НЕ САДРЖЕ НИЈЕДАН ЕЛЕМЕНТ ПОЗНАТ НА ЗЕМЉИ. ИСТИ СЛУЧАЈ ЈЕ И СА БОЦИНОМ У КОЈОЈ СУ БИЛЕ... НИЈЕ НИ СТАКЛО, НИ ПЛАСТИЧНА МАСА НИТИ ИШТА НАМА ПОЗНАТО...

А ЕВО ШТА КАЖУ О ПИСАМЦЕТУ КОЈЕ ЈЕ ОНА ОСТАВИЛА У ТАЛБОТОВОЈ ХОТЕЛСКОЈ СОБИ: „САСТАВ ПАПИРА И МАСТИЛА ПОТПУНО ЈЕ НЕПОЗНАТ...“

НЕ ОХВАТАМ О ЧЕМУ ТО БУНЦАТЕ! МИ ОДЛАЗИМО!

ЕЛЕМЕНТИ НЕПОЗНАТИ НА ЗЕМЉИ... НЕ... ТО НИЈЕ МОГУЋНО... ИПАК... ЗАШТО НЕ БИ БИЛО?

НАСТАВИТЕ СЕ

АНЕГДОТЕ

НАПРЕДАК

— Не, нисам задовољан својом последњом књигом — рекао је неки млади надувени романописац познатом књижевнику Полу Валерију.
— Грешите. Она вам није ништа слабија од претходне — одговорио му је Валери. — Само вам се отада укус поправио.

ЈЕДНОСТАВНО

Великом енглеском књижевнику Џарлсу Дикенсу, који је био познат и по томе што није баш много марио за физички рад, пожалио се једном неки сопственик великог врта:

— Имам изванредно лепо цвеће и огроман травњак али не знам шта да радим: по травњаку ми стално расте масличак и никако не могу да га искореним. Ви, такође, имате врт па ми реките шта би требало да учиним да бих се ослободио масличака?

— А зашто да га искорењујете? — доброћудно му се насмеши Дикенс. — Учините као и ја. Ја сам једноставно прогласио масличак за своје најомиљеније цвеће.

ОДГОВОР РАДОЗНАЛЦУ

Поларном истраживачу Роберту Пирију једна „дама из високог друштва“ просто је дојавила својим безбројним глупим питањима о Северном полу. Хтела је најзад и ово да зна:

— А како, заправо, човек зна да стоји баш на Северном полу?

— То је сасвим једноставно — одговори јој Пири. — Учините ли само један корак даље северни ветар претвара се у јужни.

ВАЖНА ЧИЊЕНИЦА

Године 1777. Волтер је имао 83 године. Једном приликом је славни филозоф сасвим случајно чуо како се две жене зграђавају због његовог изразито ружног лица. Волтер им приђе и рече:

— Чуо сам, говорите о мом лицу. Али, при том не треба да заборавите да у мојим годинама веома много значи сама чињеница да уопште још имам лице.

ПОТПУНО ОПРАВДАНО

У једном друштву у коме је био и чувени француски писац Анаатол Франс говорило се о годинама.

Једног момента писцу се обрати једна од званница: — Како то, господине Франс, да жене од тридесет година често изгледају старије од мушкараца који имају 35 година?

— Драга госпођо, — одговори славни писац — вероватно због тога, што су оне у већини случајева стварно старије.

ЗА СВЕ ИМА ЈЕЗИК

На питање да ли је једној особи потребно да зна више језика, Тосканини је одговорио:

— Свакако! То је чак неопходно, јер сваки језик има друге изражајне могућности. Ако хоћете да будете љубазни говорите француски. Ако је потребно да се покажете пословним припадницима енглеском. Ако хоћете неког да заплашите, то ћете најуспешније учинити на немачком. Али, певати можете само на италијанском.

ЗВАЛИ СУ ЈЕ МИ И Ш

Дактилографкиња звана „Миш“ радила је на старој машини, најстаријој у канцеларији, која се даје најслабијој дактилографкињи. То није било ни лако ни пријатно, али она није имала храбрости да се пожали шефу Ериксону.

— Да имаш храбрости, добила би другу — говориле су јој често колегинице.

Миш је сваког јутра спрема ла говор, али увек без храбрости да га изговори. А данас су пролазили.

Једног јутра седећи пред својом старудијом видела је да неће више дуго издржати. Није била у питању само машина. И друге ствари су јој задавале муке: становања је са сестром и зетом и спавала на једном расклиманом дивану.

Кад је сат откуцао дванаест и по она скочи а у исто време уђе Ериксон.

— Извините, господине Ериксоне, хтела бих да вам кажем...

— Доцније — промрмља он јер је већ био узео слушалницу телефона.

Нерасположена и бледа Миш је отишла у свој мали ресторан на ручак. Ништа јој није могло повратити храброст — ни топло јело, ни пријатна атмосфера. Размишљала је како би било дивно кад би могла да дође до засебне собе. Једући сладолед, задубљена у мисли, није одмах чула жагор који је долазио споља.

— Шта се то догађа? — за пита сервирку која истог часа крикну и паде на под. Окренувши се Миш спази једног лава како улази на врата.

У ресторану завлада мук. Лав се оклизну, паде, али убрзо подиже главу и то поново уплаши госте. Две жене скочише на радијатор а један гост се баца потрбушке на шанк као голман за лоптом. Миш је непомично седела на свом месту, гледајући немо, а око ње су говорили:

— Зовите полицију! Ударите га столицом! Ослепите га бибером!

Лав пође према несрећној дактилографкињи. Ружичаста грива падала му је низ леђа. Раширених очију и ноздрва лав је нервозно артео репом корачајући ка њој.

— Брзо, попитите се на шанк! — повикаше са свих страна.

Али, Миш није ништа чула сем подмуклих корака звери. Имала је утисак да није дигла читаву вечност. У њеној непосредној близини лав са стаде, издужи врат и чупаву главу спусти до висине њеног колена. Слеђена од страха Миш угледа у својој руци остатке макарона. Црвенкастим језиком лав поче да их лиже са њене руке.

У страху јој прорадеше свачула: примети чуђење у очима звери и дубоке brazde између кратких ушију по чему закључи да се и он уплашио. У међувремену је келнер иза шанка спремао напад.

— Пазите! — повика он. — Овим ћу га гађати посред чеља.

Миш се окрете келнеру и спази како у једну флашу сипа кључалу воду.

— Не! — повика — Зар не мислите да би му то причињило бол?

Већ прибрана, Миш скочи и постави се између лава и келнера спремног за битку. Животиња се скупи поред ње нижу ногу и она несвесно опрружи руку и поглади лава који искриви главу да прими миловање. У малој службеници несташе страха — осећала се као да страх не постоји.

У том часу један полицајац а за њим неки крупан човек у џемперу улетеше у ресторану остављајући широм отворена врата пред којима је, напољу, стајао један отрдани кавез са именом менаџерије.

— Хеј, Цезаре, лези — повика човек у џемперу.

— Немојте му учинити ништа нажао — гласно рече Миш.

— Не бојте се — промрмља крупан човек и погледа је с чуђењем.

Бојажљива и скромна дактилографкиња једина није изгубила главу када је у ресторан ушао лав побегао из менаџерије

У ресторан ушоше доста опрезно и неки фоторепортери. После блеска магнизијума настаде жагор а кад се све смирило Цезар, стари уморни лав, био је већ у свом кавезу.

Сви се окупише око Миш. Дивили су јој се. Она је својом снажљивошћу успела да задржи лава да не нападне неког и раскине га.

Још уплахирана због свега што се догодило стигла је на посао десет минута касније.

Седајући за свој сто она дрхтавим рукама подиже поклопац са старудије а колегиница је подсети:

— Зашто не тражиш нову машину?

Тек пред канцеларијом Ериксона она задрхта. Обесхрабрена пође према купатилу, ту очетка сукуњу од длака дивље звери, а онда на једном одлучно отвори врата и љутидо погледа Ериксона.

— Господине Ериксоне, треба ми нова машина. Нико је други не би узео па нећу ни ја! Обећали сте ми повишицу на крају године. Међутим,

ја је још само чекам. Због тога морам да станујем са сестром и спавам на разглављеном дивану. То више не могу — и она лупи песницом о сто.

— Шта то треба да значи? — разрогачи очи Ериксон.

— Ви и не знате да ме зову Миш. То нећу више да подносим.

Наједном као да се сети где се налази, прво се уплаши и одмах смири па поче тихо да говори. Погледа Ериксона, човека средњих година, ћелавог, коме су се на лицу оцртавале боре напорног живота.

— Господине Ериксоне, да ли вас боли глава? — упита наједном сасвим забринута.

— Не, само сам уморан — одговори он. — Ово је био мој тежак дан.

— О, тако ми је жао — устукну она.

— Можда сте ви у праву. Треба вам дати нову машину а исто тако и повишицу, Мишу. Извините, заборавио сам да ово име не волите — насмеши се он.

— Сада је то свеједно. Хвацу на крају године. Међутим,

ЗРНА ЗНАЊА

Један ован блеји а сав тор је један (финска).

Није довољно да пас има подсечен реп да би био сличан коњу (санскритска).

Нико не црвени у мраку (енглеска).

Насмејан човек сличан је отвореном језгру плода (туркестанска).

Лавља пенина није никад празан украс (арабанска).

Огртач истине је често дво струка лаж (данска).

Труд који се учини за пријатеља прави је одмор (персијска).

Сви глупаци су тврдоглави а сви тврдоглави су глупаци (шпанска).

Ко је магарак а верује да је јелен приметније исувише доцкан јарак који треба да прескочи (италијанска).

Зло није живети, већ зло живети (грчка).

Ако нећеш да саградиш кућу ти сагради срце (курдска).

Очи се не уздржавају (арабанска).

Мали крадљивци се вешају за врат а велики за кесу (холандска).

Ревност је потребна паметнима али се нађе и код глупака (енглеска).

Напојница улази без кудања (енглеска).

УМЕТНИЦИ-ЧЛАНОВИ МЕДИЦИНСКИХ ЕКИПА

Често се у операционим салама види човек у мантилу, са капом и маском на лицу као и остали хирурзи, само што он уместо инструмената држи блок за скицирање.

То су уметници, драгоцени сарадници у медицинским истраживањима. „Медицински илустратор“ уноси у свој посао и знање и пажљиву студију, чега ми нисмо свесни кад гледамо илустрације у медицинским књигама. Такав уметник није само уметник, већ добар познавалац физике, хемије, биологије и на првом месту анатомије.

Њихове илустрације слежу нарочито очигледној настави, више него фотографије, готово исто колико и изливани органи — тродимензионални објекти.

Уметник може бити позван да поред болесничког кревета направи воденим бојама слику повреде на болесничковом ножном палу. Може да се покаже потребно да, као учило, направи од гипса, воска или гуме јако увеличано човече око са сочивом од прозачног пластичног материјала.

Ако затреба он ће брзо направити и нарте свих фаза приликом операције.

Израда тродимензионалних модела је вероватно занимљив посао: рука од воска ће да се направи ако нашу руку уронимо у кесу пуну агара, средства које се лако стврдњава, и држимо је док се не начини чврст калуп око ње. Када се он скине у шупљину се сипа восак и пошто се он стврдне „рука“ се обоји да изгледа као од крви и меса, са осипом на „кожи“ или неким другим пермећајем.

Мулаж, који представља кичмену мождину или било који други орган човечјег тела, па и анатомски модел целог тела — све то праве ови људи.

Ако један пацијент има неку изралину на ушној

шкољки и она мора да буде одсечена — треба то после пластичном операцијом поправити. Али ако ни то не може биће позван уметник да припреми козмичку реконструкцију: начиниће калуп по болесничковој другој ушној шкољки. Отисак ће служити као модел по коме ће се израдити протеза за друго уво од неког пластичног материјала. Вешти медицински уметник ће то тако урадити да само они људи који знају, могу да примете такву протезу.

За данашњи високи ниво илустрација у медицини треба првенствено захвалити Мајксу Бределу из Немачке који је 1911. године прешао на универ-

зитет Џон Хопкинс и организовао прво уметничко одељење при једној здравственој установи у САД.

Радио је као илустратор код Хауарда Келија, познатог гинеколога који му је омогућио да студира јер није имао стручног знања из области медицине. Бредел је после тога провео 30 година као шеф уметничког одељења преносећи својим ученицима велику технику којом је сам располагао. Студенти су три године радили да би постали уметници. Било је потребно да познају анатомију као и сами лекари. Многи од њихових часова држани су заједно са редовним студентима медицине. Неки од Бределових ученика доцније су основали школе те врсте и данас постоји више школа за медицинске илустраторе.

Данас је то веома цењена вештина, у ствари уметност. У медицинским књигама се све чешће налази на дивне аквареле који приказују микроскопске налазе. Ми се њима дивимо, али ретко ко помисли како се дошло до њих — колико је ту требало вештине и стрпљења да се са микроскопа пренесе на хартију оно што се види.

ИЗ ЗБИРКЕ ЧИКА СТАЈЕ

Само висина чини сенку (бурманска).

Празан крчаг пуца на ватри (немачка).

Време је најбољи лек души (грчка).

Незакључана капија и свеца доводи у искушење (шпанска).

У рату је као и у љубави — да би се завршио треба да се види крај (француска).

Ко штеди потковицу — изгуби коња (шпанска).

Ако згазиш на мотику дрш ка ће те ударити по лицу (бурманска).

Хуља је увек хуља, било да иде пешице или јаше на коњу (немачка).

ПОСЛЕДЊЕ ВУКОВО »СТАНИШТЕ«

У извештајима бечке полицеје о Вуку подвлачена је црвеном оловком Мароканергасе број 3.

Када сам као студент боравио у Бечу, прича један истакнути научни радник с почетка овог века, — прво ми је било да видим кућу у којој је живео Вук Стефановић Караџић, и где је умро. То су чинили и други наши родољубиви студенти. Тако је једна група нас студената пошла 7. фебруара, на дан Вукове смрти у бечки кварт Ландштрасе да потражи некадашње Вуково станиште. Била је то бучна група, али што се више приближавала старој улици постајала је све тиша.

У групи је било и Срба, и Хрвата и Словенаца. Та зима је била блага, и испод танког снежног покривача у Бечкој шуми и на обалама Дунава већ су провиривале виснабе и кукурек. Убрали смо скромне букете тог цвећа и пошли кући у којој је давно некада станао Вук, у Мароканергасе број 3.

То је знаменита кућа за нас: у њој је Вук са својом породицом проживео дуги низ година. У полицијским извештајима о Вуку и његовим посетиоцима — црвеном оловком је годинама подвлачен назив ове улице и њен број. Аустријске власти будно су пратиле Вуков рад читавог његовог живота, а стални полицијски агент био је одређен да посматра Вуково „станиште“ и да јавља шта

се у њему дешава и ко га све посећује.

На тој кући и данас стоји плоча чија нам писмена на нашем језику кажу да је ту станао отац нове српске књижевности, да је ту и умро. То је старинска кућа, такозвани „динсхауз“ — најамна кућерина на три спрата, са дугачком терасом на сваком, која повезује све станове и са које се у сваку просторију директно улази — „као у трамвај“.

„Нисмо имали где да положимо цвеће, и зато смо га ставили на плочник, уз вид куће која и данас носи број 3“.

„Отпевали смо неколико наших народних песама, а потом пошли на старо гробље светог Марка где стоји споменик изнад некадашње хумке Вука Стефановића Караџића“. Вукови посмртни остаци пренети су у Београд 1897. године, и сахрањени у порти Саборне цркве покрај Доситеја. Међутим, и данас још на бечком гробљу стоји обележје некадашњег Вуковог гроба.

Код Вука у кући увек је било пуно ходочасника из великог дела Европе, поштовалаца и пријатеља, које је он подједнако срдечно примао и с њима пријатељски разговарао о ономе што је радио и чему је посветио свој живот, као и о питањима која су се постављала пред још младу славистичку науку. Било је ту поред Срба, Хрвата и Словенаца: и Руса, Бугара, Чеха, Пољака и Немаца. Вуку су долазили и Французи и Енглези јер је био једна од примамљивих личности старог Беча. Са далеког европског севера дошао је да посети Вука и Финца Ленрот, који је под његовим утицајем почео прикупљати карелијске народне песме да би их после ставио у величанствени фински национални епос — „Калевалу“.

Руски слависта Измаил Иванович Срезњевски посетио је 1846. Вука у Бечу. Доцније је написао биографску и библиографску скицу о Вуку Караџићу, и она је не само прва, него и најтачнија и најтоплије написана. Биографске податке Срезњевски је, такође рећи узео из његових уста и баш зато је она ванредно занимљива као историјски документ.

У кући „где Вук држи мали стан“ улази се прво у мало дворниште, затим у трем, па уз степенице и на десном зиду звони. Кад упитате: »Ist der Herr Doktor zu Hause«. (Да ли је господин доктор код куће?) добићете одговор: »Belieben sie nur herein zu spazieren«. (Изволите само ући).

Кроз породичну собу, пуну постеља и постељица, где ћете спазити и његову добру љупку жену и троје

деце (1846.), ући ћете у мајурни кабинет. Ту седи он, Вук, на софи, за столом, претрпаним свакојаким хартијама и књигама, са дивном српском капом на глави, с бројаницама у рукама, док шула достојанствено стоји код своје ноге. Вук вас дочекује просто, али љубазно, боље рећи срдечно... Он да започине разговор, али Вук је сваки наврћао на српски народ, на његов живот и његову будућност. Своје госте придобијао је причањем, уводно их, како каже Срезњевски: „у чаробни круг српског народа, као у неки нов, па ипак и страшној души познати, нефантасични свет“. — „Чувиши га неколико пута како прича о Србима, ви ћете почети толико исто водети Србе колико и поштовати њега самог због његове љубави према њима и због тога што их познаје у свима могућим односима“.

Вук је био позната и упадљива личност у Бечу: „Човек омањег раста, у врло дугачком капуту на струк и високим чизмама, лева му нога подигнута па се ослања коленом на штулу“. због чега је ишао лагано — „како нико не иде“. Лице му је — каже Срезњевски — једно од оних лица што се

могу видети само у Украјини и у Србији. Некако троугласто, испалих јагодича, упалих, малих, кестењастих сјајних очију, и широких полуседих обрва и бркова, што даје том лицу некакав суров израз. По томе га је било лако разликовати од стотину других више или мање оригиналних лица која су на себе привлачила пажњу у Бечу. „Праисконски је био то српски сељак, — рекао је за Вука један савременик, — „борбен и страшан кад би се човек са њим дохватио“.

У јесен 1863, Вук је у Бечу прославио 50-годишњицу свог књижевног рада и са „сузама у очима саслушао поздраве младог нараштаја српског који је дубоко ценио његове тежње и одушевљено примио његове револуционарне новости“. Тада се Вук обратио омладини и још једном поновио своје старо гесло: ко се боји врабаца нек не сије просо.

И старац, видећи да су млади орлићи високо узлетели, слободно и поносно, смиренно је склопио своја уморна крила. Вук је умро 7. фебруара 1864. године у Бечу. Не само код нас, већ и у целом културном свету с тугом је забележена вест о његовој

смрти. Ленрот, из далеке Финске, који је за себе говорио да није ништа друго него скромни последњик једног великог човека са европског југа — српског Вука — дубоко се поклатио пред Вуковом сени речима: умро је највећи човек младих европских нација. А присни и одлични пријатељ Вуков Измаил Иванович Срезњевски завршио је његов животни пис овако: „Срби и сви Словени морају Вуку бити дубоко захвални. Он је један од оних словенских писаца којима се без замерке Словени могу поносити пред страним светом“.

У Вуковом стану било је веселих и радосних сусрета, певања и свирања. Његова кћи Мина пратила је на клавиру тежње и одушевљено примоме његове револуционарне новости“. Тада се Вук обратио омладини и још једном поновио своје старо гесло: ко се боји врабаца нек не сије просо.

И старац, видећи да су млади орлићи високо узлетели, слободно и поносно, смиренно је склопио своја уморна крила. Вук је умро 7. фебруара 1864. године у Бечу. Не само код нас, већ и у целом културном свету с тугом је забележена вест о његовој

Пуста острва су као што им и само име каже пушта, на њима нема ничега. Али ипак се нађе понегде неко дрво палме, мало траве, цвећа а покаткад — што је веома ретко — каква благо. Тамо је готово увек врло мирно али је свуда уједно морска обала. Да вам не би било досадно ако бисте се случајно затекли на неком од пустих острва даћемо вам неколико сличница из којих ћете видети шта треба да урадите...

ОДМОР на пустом острву

У СЛУЧАЈУ ДА НА ОСТРВУ НЕМА ПАЛМЕ ДА ВАМ ПРАВИ СЕНКУ...

...ВИ ПОНЕСИТЕ КИШОБРАН СА ПОДУЖОМ ДРШКОМ...

...А ОН ВАМ МОЖЕ ПОСЛУЖИТИ И УМЕСТО ЧАМЦА АКО ХОТЕТЕ ДА СЕ ВРАТИТЕ...

АКО НЕ ЗНАТЕ ДА ПЛИВАТЕ...

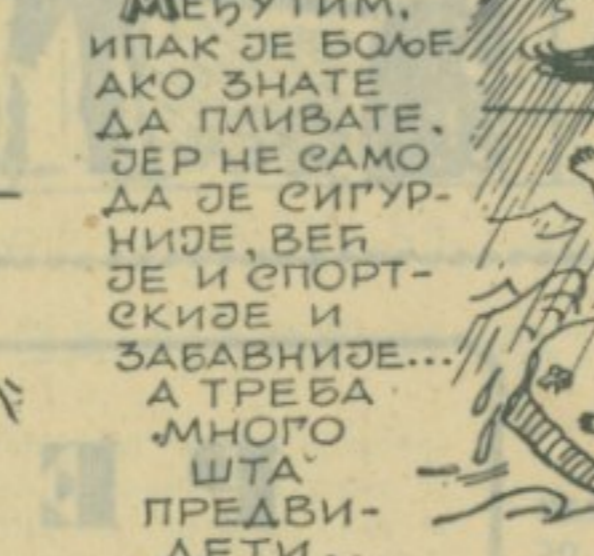
...ВИ СЕ ОВАКО ВЕЖИТЕ И НАУЧИТЕ...

АКО ИЗАБЕРЕТЕ ОСТРВО КОЈЕ ЈЕ НАЈБЛИЖЕ КОНТИНЕНТУ...

...МОЖЕТЕ СЕ ВРАТИТИ И ПЕШИЦЕ КАД НАСТУПИ ОШЕКА...

МЕЂУТИМ, ИПАК ЈЕ БОЉЕ АКО ЗНАТЕ ДА ПЛИВАТЕ. ЈЕР НЕ САМО ДА ЈЕ СИГУРНИЈЕ, ВЕЧ ЈЕ И СПОРТСКИЈЕ И ЗАБАВНИЈЕ... А ТРЕБА МНОГО ШТА ПРЕВДИДЕТИ...

...АКО ИЗНАД ВАШЕГ ОСТРВА НАСТАНЕ БУРА...

...ИЛИ СЕ НАГЛО ПОМЕРИТЕ И ВИДИТЕ ДА ТО НИЈЕ ОСТРВО БЕГ...

...АКО СТИГНЕТЕ НА ПРЕНАСЕЉЕНО ОСТРВО...

...ИЛИ САМО НАСЕЉЕНО, ПРИВЛАЧНИМ ОБОБАМА КАО ШТО ЈЕ ОВА НА НАШОЈ СЛИЦИ...

НАЈЗАД АКО БАШ И БУДЕ СВЕ КАКО ТРЕБА — ДА НАЈЕТЕ НЕКО ИДЕАЛНО ОСТРВО, ТИХО И ГДЕ ИМА ХРАНЕ СА ИЛИ БЕЗ БЛАГА, НЕМОЈТЕ ЗАБОРАВИТИ ДА ПОНЕСЕТЕ ПУН САНДУК БОЦА...

...КОЈЕ ЋЕТЕ СЛАТИ СА ПОРУКАМА СВОЈИМ ПРИЈАТЕЉИМА УМЕСТО РАЗГЛЕДНИЦА.

КАКО ЈЕ УХВАЋЕН КОМАНДАНТ ЧЕТНИКА ДРАЖА МИХАИЛОВИЋ

Од недеље 5. августа „Политика“ почиње да објављује велику хронику у којој се први пут објављује акција органа безбедности — хватање Драже Михаиловића.

ЧИТАОЦИ: Осигурајте свој примерак „Политике“ код вашег продавца новина.

РЕВИЗОРИ: На време обезбедите довољан број примерака „Политике“ за ваше читаоце.

НЕ ЗАБОРАВИТЕ: Од недеље 5. августа читајте у „Политици“ документувану, узбудљиву хронику о највећем подвигу наших органа безбедности — како је ухваћен Дража Михаиловић.

ЈАДНИЦИ

ПО РОМАНУ
ВИКТОРА ИГОА

У ТО ВРЕМЕ,
У КВАРТУ УРСНИ
НАЛАЗИЛА СЕ
ЈЕДНА УСАМЉЕ-
НА ЈЕДНО-
СПРАТНИЦА
КОЈУ СУ,
НАЗИВАЛИ
КУКА ГОРБО!
ЊЕНО
ПРИЗЕМЉЕ
СЛУЖИЛО ЈЕ
КАО
СКЛАДИШТЕ,
А НА СПРАТУ
БИЛО ЈЕ
НЕКОЛИКО
СОБА.
У ЈЕДНОЈ ОД
ЊИХ ЖИВЕЛА
ЈЕ СТАРА
ЧУВАРКА,
ДОК СУ СЕ
У ОСТАЛЕ
УСЕЛИЛИ
ЖАН ВАЛЖАН
И
КОЗЕТА

У ТОЈ СТАРОЈ КУКЕРИНИ ЊИХ ДВОЈЕ
СУ ПРОЖИВЕЛИ СРЕКНЕ СЕДМИЦЕ.
ЖАН ВАЛЖАН РАНИЈЕ НИКАД НИКОГ
НИЈЕ ВОЛЕО, СВЕ ШТО ЈЕ У ЊЕМУ БИ-
ЛО НЕЖНО ПРОБУДИЛО СЕ И УПРАВИ-
ЛО ПРЕМА ОВОМ ДЕТЕТУ! И КОЗЕТА СЕ
ПРЕПОРОДИЛА.

ЖАН ВАЛЖАН, ИЗ ПРЕДО-
СТРОЖНОСТИ, НИКАД НИЈЕ
ДАЊУ ИЗЛАЗИО ИЗ КУКЕ
УВЕЧЕ БИ СЕ МАЛО ПРОШЕ-
ТАО, САМ ИЛИ СА КОЗЕТОМ.
КАД БИ СРЕО ПРОС-
ЈАКА, УВЕК БИ МУ
НЕШТО УДЕЛИО...

ЗИМА СЕ ПРИБЛИЖА-
ВАЛА! ЈЕДНЕ НОКИ
ЖАН ВАЛЖАН ЈЕ ЧУО
КАКО СЕ ЈЕДНА ВРАТА
У КУКИ ОТВАРАЈУ И
ОПЕТ ЗАТВАРАЈУ! ТО МУ
СЕ УЧИНИЛО СТУДНИМ!
ТЕШКИ КОРАЦИ УСПИ-
ЊАЛИ СУ СЕ СТЕПЕНИ-
ЦАМА И ЗАУСТАВИЛИ
ПРЕД ЊЕГОВИМ
ВРАТИМА.

У СУМРАК, СИШАО ЈЕ ОПРЕЗНО У ПРИ-
ЗЕМЉЕ И ПАЖЉИВО ПОГЛЕДАО ДУЖ БУ-
ЛЕВАРА НИКОГ НИЈЕ
БИЛО...

УЈУТРУ,
НЕПОЗНАТИ КОЈИ
ЈЕ НОК ПРОВЕО
У ЈЕДНОЈ ОД ПРАЗ-
НИХ СОБА
СТАРЕ
КУКЕРИНЕ,
ИЗИШАО ЈЕ ИЗ
ЗГРАДЕ!
ВИРЕКИ КРОЗ
КЛУЧДОНИЦУ,
ЖАН ВАЛЖАН
ЈЕ ПРЕПОЗНАО
ЖАВЕРА

СА МОЦАРТОМ ПРОТИВ ЗУБОБОЉЕ

ИЗА ЛЕВА ПАЦИЈЕНТА СТОЈИ МАГНЕТОФОН. ЗУБНИ ЛЕКАР ПОМОЋУ МАРШЕВА, МОДЕРНЕ МУЗИКЕ ЗА ИГРУ, ЦЕЗА И МОЦАРТА ПОКУШАВА ДА УВЛАЖИ ЈАУКЕ СВОЈИХ ПАЦИЈЕНАТА. ИЗГЛЕДА ДА СЕ МОЦАРТ ПОКАЗАО КАО НАЈЕФИКАСНИЈИ.

Нема човека кога не спопадне језа при помисли да после дугог одгађања најзад мора да оде зубном лекару. Један лекар из Хановера лечи пацијенте помоћу музике

Зубни лекар из Хановера Херберт Битнер је дуго размишљао на који начин да своје пацијенте ослободи непријатног осећања. У Америци су већ вршени покушаји да сама „жртва“ држи у руци дугме помоћу кога искључује бушилицу чим осети бол. Но, увидело се да то никако не одговара јер се човек онда још бољавије концентрише на бол за који не зна када ће доћи, тако да сувише често искључује апарат и тиме омета лечење.

Зубни лекар Битнер је до-

шао на другу идеју — да покуша са музиком. Његов магнетофон репродукује разне музичке композиције: маршеве, модерну музику за игру, свинг, Моцарта и друго. Пацијент држи на ушима слушалнице које одају одличан и јак звук.

Већ годинама је лекар одушевљени љубитељ магнетофона и припада интернационалном удружењу пријатеља магнетофона.

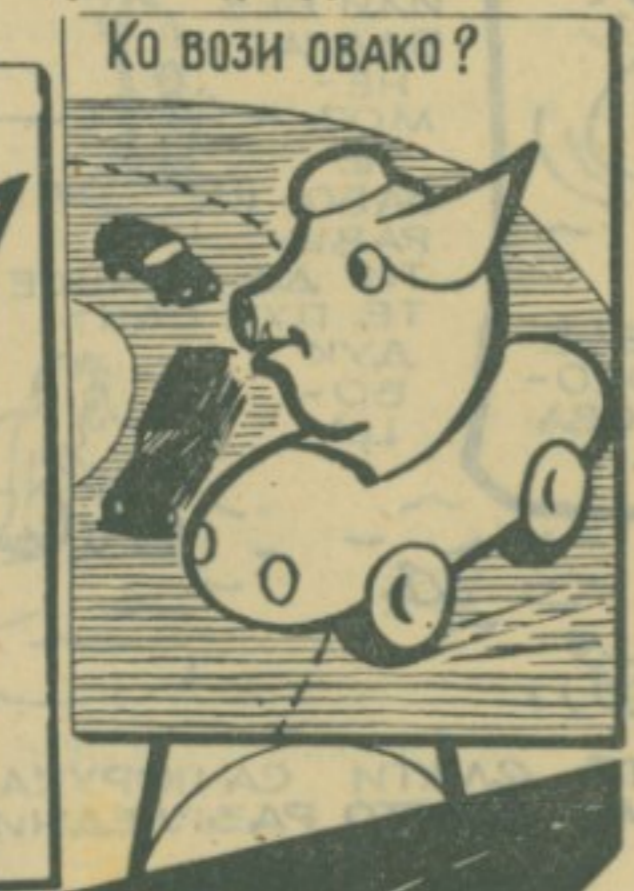
Пре него што је употребио музику пробао је друго: снимио је на магнетофонску траку монотону капане воде које тобож умирује, шум водопада, па чак и воду у купатилу када дури у каду. Али страх од бушилице најзад чинио је ове шумове који можда тек после дугог слушања делују умирујуће. Са музиком је наступила нова тешкоћа: сваки човек реагује другачије — тачније речено: за сваки тип човека треба наћи одговарајућу музику. Војници воле маршеве а деца се толико радују децим песмама да потпуно заборављају на лечење зуба.

Лекар признаје да још није усавршио свој метод — да се налази у почетном стадијуму, јер тек треба да реши питање јачине, висине звука и других околности.

Летњи саобраћајни знаци

На аутострада између Минхена и Штаренберга у Немачкој, почетком овогодишње летње сезоне постављени су нови саобраћајни знаци — духовити цртежи који сликовито треба да представе разне врсте возача. Тако се на једној табли може видети мудра лија која, баш због тога што је мудра, увек вози прописаном, десном страном. Ту је и

магарац који вози само средином пута и омета кретање осталим возилима, као и јелен који само зато што је брз „мисли“ да има право да безобзирно и непрописно прстиже друга кола. Најзад, свог представника добила је и такозвана „свиња у колони“ која се без икаквих обзира пробија између других кола.

РЕЧНИК ВАСИОНСКОГ ДОБА

НОВА звезда која у кратком времену промени свој сјај за неколико десетина хиљада пута, па се потом опет врати на првобитни. У нашој галаксији откривају се годишње 1 до 2 нове. Код тзв. супернова првобитни сјај повећава се и за више милиона пута. Супернова је веома ретка појава, тако да се у нашој галаксији очекују само три супернове за хиљаду година. Сматра се да су нове и супернове настале услед експлозија звезда на нуклеарној бази.

ОРБИТА путања небеског тела у васиони. Сталне орбите планета и сателита су елипсе или кругови. Орбите које нису сталне могу бити још хиперболичне или параболичне.

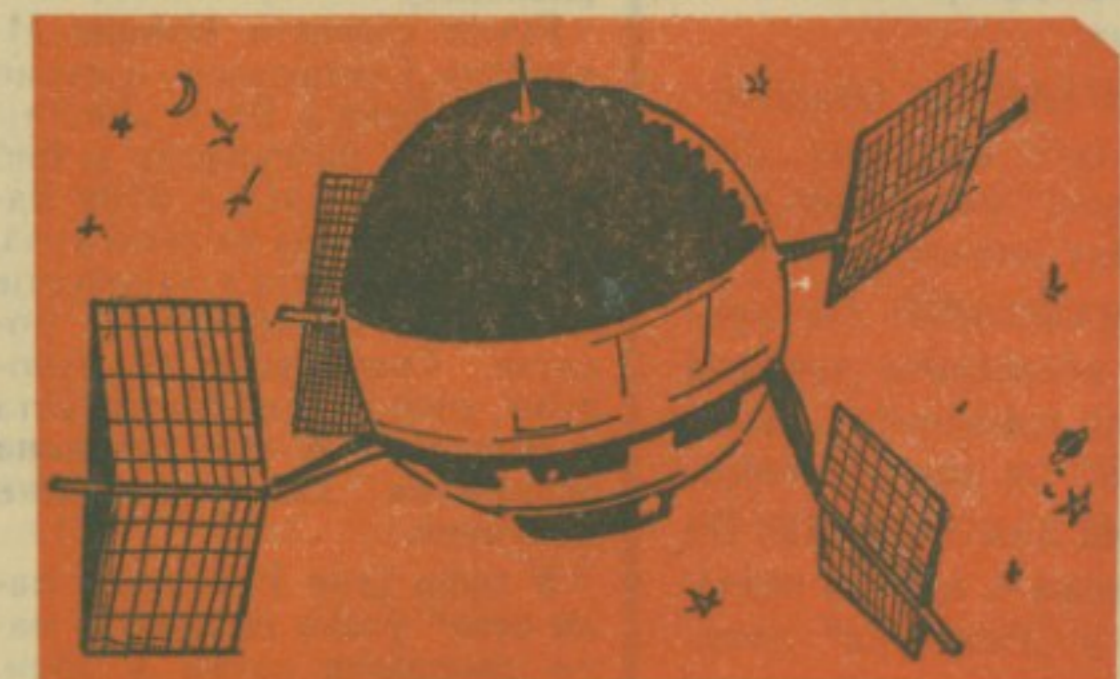
ПАРАЛАКСА у астрономији угао под којим би се са датог објекта видео полупречник Земље (дневна паралакса) или полупречник земљине орбите (годишња паралакса). Паралакса се мери да би се сазнала удаљеност планета и ближих звезда.

ПАРСЕК астрономска мера за дужину. Један парсек је раван раздаљини са које би се полупречник земљине орбите видео под углом од једне секунде. Он износи 30,8 милиона километара или 3,26 светлосних година.

ПЕРИГЕЈ тачка у којој се Месец или вештачки сателит налази најближе Земљи. Најдаља тачка се зове апогеј.

ПЕРИХЕЛ тачка у којој су планета или вештачки сателит најближи Сунцу. Најдаља тачка зове се афел.

ПИОНИР САТЕЛИТИ серија америчких васионских летелица предвиђених за испитивање Месеца. Прва три Пионира нису

успела да се отргну од земљине теже, али је Пионир III открио постојање Ван Аленових прстенова око Земље. Пионир IV пронашао је Месец и слично Пиониру V налази се у орбити око Сунца. Радио-веза са Пиониром V одржавана је све до 46 милиона километара удаљености.

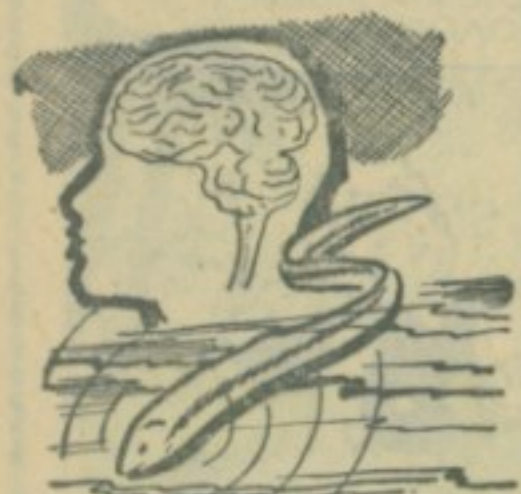
ЦИРКУС У ЦИРКУСУ

Циркуски артиста Ричард Ериксон имао је много узбудљивих доживљаја али се ни један не може упоредити са паником коју су изазвали једно мајмунче и један још не дресирани тигар

Цео тај дан је почео некакo несрећно. Јесења киша претворила се одједном у прави тропски ураган који нам је за неколико секунди однео кров шатре право у море.

Поред циркуса осредње величине имали смо десетак мањих шарених шатри из ко-

ЈЕГУЉЕ ПОМАЖУ МЕДИЦИНИ

Електричне јегуље по стају све значајније помоћнице медицинској науци. У Сједињеним Државама су медицински научници установили да је нервни систем ових необичних животиња већ ома сличан нервном систему људи. Даља испитивања су показала да нервни систем човека садржи супстанцу холинестераза која је пронађена и код електричних јегуља. Ова материја је дуго сматрана као енцим, фермент који се налази у живој ћелији. Проналажење ове заједничке материје и истог принципа по коме функционише нервни систем — потребна је електрична енергија за функционисање мозга — пружа научницима велике могућности за даље експерименте и проучавање функционисања мозга. Према мишљењу биохемичара електричне јегуље ће олакшати да се брже продре у тајне човечијег нервног система.

јих су лепе девојке гласно дозивале публику да за неколико новчића докажу и себи и другима да воде порекло директно од Буфала Била — гађајући покретне фигуре. Било је ту и малих куглана, али је свакако најзанимљивији био тобоган.

У десет сати пре подне рекли су ми да је укротитељ звери Мајк, успео да уместо у чељусти тигра падне у „чељусти“ једног аутомобила и да се сада налази у болници. Тако су отпале све тачке са животињама осим оних са два полуциркулута слона. То је значило да се цела представа свела на оних неколико бескрвних акробатских тачака од којих је свака могла да изостане из бог зна каквих разлога, као што се већ обично и збивало.

У дванаест часова сам почео да смишљам како да изменим речи којима смо позивали људе у наш циркус: „Ходите да видите дивље звери у дејству“.

У дванаест сати једина „дивља животиња“ у циркусу, способна да изађе у арену, био сам — ја. И када сам већ био потпуно очајан, десило се оно што нас је те, 1938. године, ставило на насловне стране новина, као да смо у арену извели Нерона или три стотине лавова.

Тачно у дванаест сати побегао је из кавеза мајмун. Новине су га касније назвале горилом, а он је, верујте, био сасвим обичан мали мајмун.

Мајмунче се прво мало прошетало између шатри а онда и само, привучено светом који се гурао око тобогана, пошло да види шта се ту занимљиво збива.

У то време свака возиња тобоганом представљала је прави мали доживљај. Пунике у малим количима везивали смо чврсто да не испадну.

Висока конструкција је вероватно подсетила мајмунче на дрвеће и у његовим жилима пробудила инстинкт за пењањем. Прескочило је први ред људи окупљених око оградe, дохватило једну од гвоздених пречки и почело да се вешто вере. Свет око тобогана се зачас ускомешао а онда како већ обично бива, почео да показује рукама, уз јучне коментаре, мајмуна који је весело грабио ка врху.

Не знајући у први мах шта се дешава, оних неколико по сетлила који су се у том тренутку нашли у вагонети тобогана, почели су преплашено да дозивају у помоћ тражећи да их одмах спустимо на земљу.

За то време мајмун се већ дограбио шина. Ако би се механизам и даље кретао било је сигурно да би један од вагонета прегазно сироту животињу. Наредио сам зато да се заустави електромотор.

Тобоган је престао да се креће, али три пара су остала на самом успону док је један био сасвим горе, на највишој тачки. Лица оних који су последњи изашли из вагонета, била су сива као пепео.

Узалудно сам покушао да смирим свет када се из улице одмах иза нашег пољанчета, зачула прва полицијска сирена.

Наша „Бамбина“, јер се мајмунче тако звало, храбро се и даље пела уз металне шипке на опште одушевљење публике коју је сада већ све почињало да занима.

Жандармеријски наредник је узалудно покушавао да нареди својим људима да пуцају у „звер“ која се весело верала ка врху тобогана.

Наједном се зачуо први крик из публике. Ко зна како, Раца, наш највећи и најопаснији тигар, више није био у кавезу већ међу светом.

Како сам и ја почео да се

пењем да бих скинуо Бамбину, први сам угледао панику која је сада, оправдано, настала.

Из комичне опасности од једног мајмунчета прешло се у праву опасност од још довољно неприпитомљеног крвожедног тигра. Међу светом, баш у непосредној близини тигра налазила се група деце а на тобогану одмах поред мене, на неких пет метара над земљом, жандармеријски командир, који је малопре хтео „храбро“ да стрелом мори шимпанзу.

Гужва која је настала око тобогана не може се описати. Људи су јурили на све стране, сударали се, газили. И жандарми су се разбежали. А Раца, и сам збуњен, ишао је лагано, подвијеног репа, режећи, спреман сваког часа да скочи.

Затворио сам очи и окренуо главу. Нисам смео да гледам оно што се сваког тренутка могло одиграти. Испред Раце нашло се троје деце, која, гурана од одраслих, нису успела да побегну.

А онда уместо урлика тигра зачуо продоран, добро познати звиждук Вили Фримена, нашег старог дресера слонова:

Звиждук је чуо само Јусуф

Јер је Муса готово глуп тако да га је његов пријатељ морао мунути сурлом. За њих је позив старог Фримана значајно најлепше тепање и позив.

Ни један ни други нису били везани, јер никад не би прешли улицу без позива њи ховог дресера.

Два сива колоса кренула су из своје штале и пажљиво гледајући између шатри стигла до тобогана.

Дивља пругаста звер је одједном стала и плашљиво режећи на сиве дивове, устукнула и побегла натраг у свој отворени кавез.

Исто онако брзо како је и настала — опасност је прешла. Неколико одважних момака је притрчало и затворило кавез. Свет је, умирен, почињао да се враћа а Фриман коме је припала заслуга за спас — давао је својим љубимцима воде их као шта ли кошке шећера које су они спретно хватили својим дугачким сурлама.

Испружио сам руку и помилувао Бамбину која је још дрхтала шћућурена уз мене.

Неко је пустио грамофон у шатри и живот малог путујућег циркуса се наставио где је малопре био прекинут.

Макета првог настањеног сателита

У оквиру изложбе „Људи у свемиру“ изложена је у њујоршком Музеју природне историје макета првог настањеног сателита који ће вероватно бити избачен у свемир пре 1970. године. Сателит је у облику ваљка дугачког 12,5 и широког пет метара и тешког пет и по тона, иако је од алуминијума. Имаће четири просторије од којих је једна астрофизичка опсерваторија док се у другима налазе инсталације за биомедицинска и спитивања и библиотека са микрофилмовима. Друге просторије су — свемирска кухиња, спаваоница и купатило. Два нуклеарна реактора производеће потребан електрицитет за осветљавање, хлађење, загревање, обнављање ваздуха и за научне експерименте.

Лабораторија ће бити послата у орбиту без посаде а пет људи ће накнадно, другим кабусом, стићи до ње. Помоћу капсуле ће се допремити на сателит и други материјал и остале потребе. Екипе на сателиту ће се мењати сваког месеца или свака два месеца.

Први настањени сателит до био је име Аријес. Служиће за астрономска посматрања изван земаљске атмосфере а нарочито за испитивање безтежинског стања и утицаја слабог атмосферског притиска на људе, биљке и животиње, за мерење дејства радијације на мање животиње и инсекте у дужим периодима као и за мерење јачине удара метеорита.

СЕДАМ ФИЛМОВА ИСТОВРЕМЕНО

Полифилм је најновији експеримент оптичке индустрије Совјетског Савеза. Потпуно је друкчији од пластичног стерео-филма и представља даље усавршавање панораме тако да се у исто време из седам разних перспектива може да посматра седам различитих пројекција.

Како пише „Комсомолска правда“ на недавној индустријској изложби у Москви био је у систему полифилма приказан лет васионске ракете. Гледаоци су истовремено могли да виде научнике и уређаје на рампи за лансирање ракете, пулт за лансирање ракете, ракету у лету, пса који се налазио у кабини, апарате који су служили за проучавање животиња у ракети, слике животиња које су снимане аутоматском камером и слику Земље добијену помоћу уређаја уграђених у ракету.

„За десет до двадесет минута, пише лист, гледаоци су могли да виде филм који у нормалном приказивању траје пуна два сата.“

У СВЕТУ БРОЈЕВА И ФИГУРА

АБАК — ПРАСТАРА РАЧУНСКА МАШИНА

Поред руке као природног средства, човек се у извонредној рачунској операцији од вајкада служио вештачким средствима која је сам правно, почев од оних најпримитивнијих — гомилница каменчића или плодова, снопова пругића и сличног — па до наших дана када ствара и располаже савршеним електронским рачунарима. Овде ћемо казати нешто о једној прастарој рачунској машини која је одиграла значајну улогу у развоју начина оцавања бројева, а нарочито нашег десетног система. Реч је о абаку.

Абак (на старогрчком „абакс“ или „абакцион“, а на латинском „абакус“ значи „даска за бројање“) представљао је обично правоугаону плочу на којој су стари народи, нарочито Грци и Римљани, а затим Индуси и Арабљани, приказивали бројеве и изводили рачунске операције. Код неких је правоугаона плоча била покривена неким прахом који је био прилепљен за плочу, па су се штапићем по њему могли писати бројеви и цртати геометријске фигуре.

Међутим, на римском абаку налазио се низ паралелних каналаћа; сваком од њих одговарала је по једна бројна јединица, док је један каналћ обично служио за разломке. Када су Римљани, на пример, хтели да прикажу број 9756 на абаку, онда су у каналћ који одговара бројној јединици хиљада, стављали девет каменчића, или девет нарочитих колутчића; у каналћ који одговара стотини — седам, у каналћ који одговара десетини — пет, и у каналћ који одго-

вара јединици шест каменчића, односно колутчића. Ако нека бројна јединица не би била заступљена у броју, онда би одговарајући каналћ остао празан. Тако, на пример, за број 6043 каналћ који одговара стотини остао би празан, без каменчића, односно колутчића.

На сличан начин као Грци, Индуси и Арабљани погупали су у приказивању бројева на абаку и остали народи.

Абак су током X, XI и XII

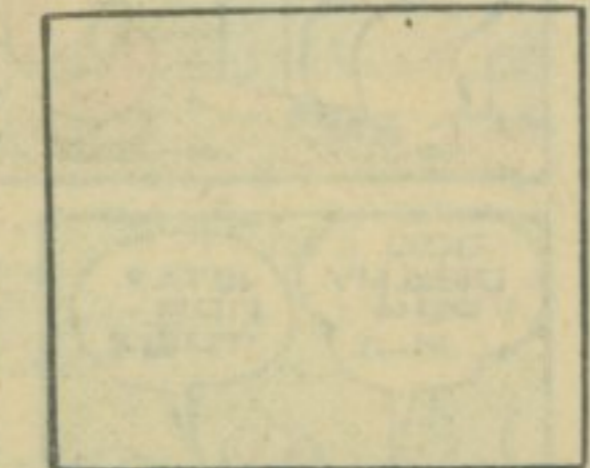
столећа, па и даље употребљавали народи Западне Европе и Италије. Нарочито је био погодан за трговце и друге пословне људе, јер су на њему лако изводили рачунске операције. Позната је из десетог столетја и једна књига о абаку која садржи прачитна правила и упутства како се изводе рачунске операције на њему. Сматра се да су се писмени знаци којима ми данас обележавамо девет првих бројева, као и писмени знак за нулу, морали поја-

вити током сталне употребе абака као средства за приказивање бројева и рачунања. Уопште узев, абак је много допринео развоју технике рачунања пре појаве десетног система којим се ми данас служимо.

Најзад, поменимо само да је рачуналка, којом се још и данас дете предшколског доба, односно дете у првом разреду основне школе служи, један од фосилних остатака абака — прастаре оачунске машине.

ЗА МАЛЕ И ДОВИТЉИВЕ ГЕОМЕТРИЧАРЕ

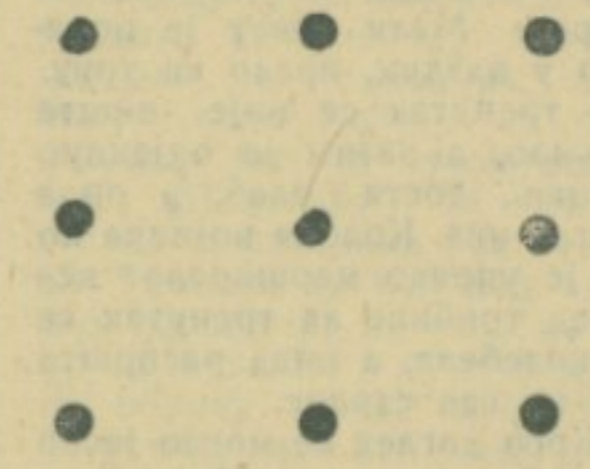
1. Квадрат који је представљен сликом 1 подељен је линијама на четири дела и то тако да сваки део са сваком од остала три дела има само по једну заједничку линију. Како ћеш ту деобу квадрата извршити?

СЛ. 1

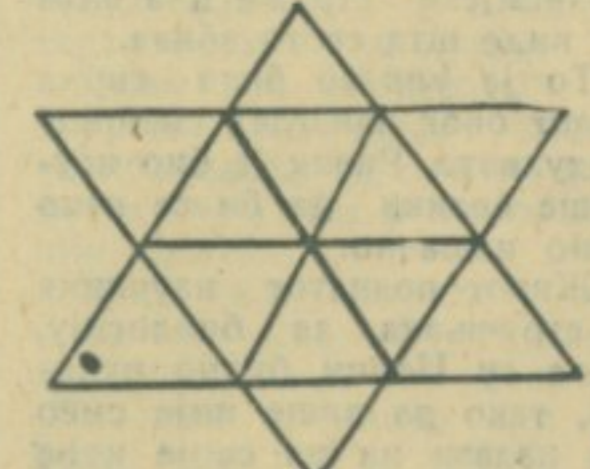
2. Од шест једнаких шибница треба саставити четири подударна и равностранна троугла. Како је то могуће?

3. Сликом 2 представљено је девет тачака. Не одвајајући оловку од хартије цртати те тачке са четири дужи. Како се то може постићи?

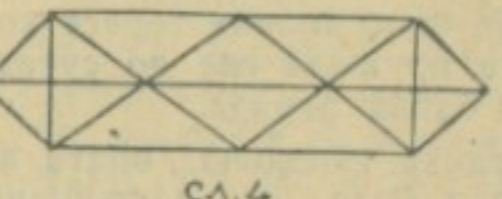

СЛ. 2

4. На фигурама представљеним сликама 3 и 4 уочи све троуглове и казати колико их има на свакој од фигура.

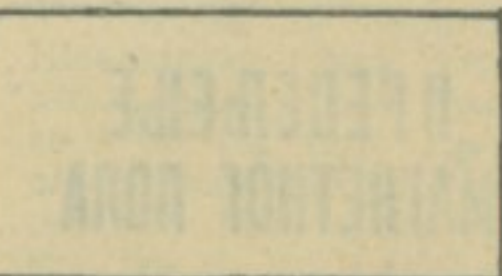

СЛ. 3

СЛ. 4

5. Дат је правоугаоник коме је дужина два пута већа од ширине (СЛ. 5).

СЛ. 5

а) Поделити правоугаоник на два дела тако да се из тих делова може саставити правоугли троугао.
б) Исти правоугаоник поделити на три дела тако да се из тих делова може саставити квадрат.

ОПЕРАЦИЈА

» ПРАСКАВА ЖАБИЦА «

Обичне праскаве «жабице» каквим се деца радо играју помогле су да се из нацистичке Немачке спасе познати научник коме је поетила смртна опасност

низацију иако је имао прилично добро разрађену радњу сасвим друге врсте.

Неколико вештих окрета жицом и брава је шкљоцнула. Један за другим изишли су напоље, опрезно да их можда неки стражар, постављен на неком од суседних кровова, не опazi.

Четворица су дошли до оградне терасе окренуте ка тргу, док је Лари, високи Шкотландџанин, остао да чува врата кроз која су ушли.

Музика је за тренутак постала јача, а онда је одједном настао тајац. Трибина са нацистичким главешинама била је пуна.

Гласноговорници широм трга и дуж околних улица одјекнули су најављујући да ће у име вође Рајха говорити Гебелс. Франсоа извади из недара доглед и управу га на малу прилику која је стала пред микрофон, а затим га додеде друговима поред себе.

Говор је трајао четрдесет минута. Када су осетили да се приближава крај, Франсоа и други су извршили последње припреме. Из делова које су закамouflиране довели са собом склопили су неку врсту малог баџача. Затим су извадили десетак завежљаја са више тучета специјалних „жабица“, сличних онима које деца бацају али са много силовитијим барутским пуњењем. Избачени помоћу малог баџача, пакетићи су могли да одлете више стотина метара далеко и ту, пре но што падну на земљу, да се распрсну, расипајући околу праскаве жабице које су уз шиштање даље скакале по тлу све док барут у њима не би сагорео.

Из даљине се зачуо мукли удар чизама о асфалт. Музика је поново почела да свира маршеве. Дефиле је почео.

Франсоа и другови сачекали су да прве колоне прођу тргом, па су спустили први пакет са жабицама на баџач. Пошто је добро проверио дали је све правилно темпирано, Франсоа је повукао обарач. Мали пакет је полетео у ваздух, право ка тргу. За тренутак се није ништа десило, а затим је одјекнуо пуцањ, доста слаб, а онда читав низ. Колоната војника која је управо марширала испред трибине за тренутак се поколебала, а онда распршта ла на све стране.

Кроз доглед се могло јасно видети како су војници, не знајући шта им то прашти око ногу, почели да скакућу. Главешине на трибини су се некуд склонили, а из свих околних улица похрлиле су полицијске страже и агенти да виде шта се то збива.

То је управо била сврха целог овог наизглед смешног подухвата. Ризик је био исувише велики да би се неко само нашалио.

Живот познатог научника и стручњака за биологију, кога су Немци будно чували, тако да више није смео да излази ни из своје куће ту одмах иза трга, заслуживао је и жртве и новац.

Целокупан план за његово бекство био је у тангине

услед овог „изненадног напада“ за који Немци, у првом тренутку нису могли да знају какав је, имала да продре у кућу научника, да га отме и заједно с њим пробије се до једних од неколико кола постављених на различитим местима у околини.

Иако је на тргу владао већ прави урнебес, Франсоа и другови су слали један за другим пакете са жабицама и допринели да гужва и забуна достигну врхунац. Затим су потрчали терасом, али не ка вратима кроз која су дошли. Спустити се истим степеницама било је исувише ризично. Унапред добро припремљени план за извлачење предвидео је одступницу преко кровова двеју суседних зграда које су претходних дана испитане, а онда силазак низ мрачно степениште једне подунапуштене зградурице са супротне стране блока, где их је чекао аутомобил.

После десетак минута бесомучног трчања преко кровова и низ степенице, сви су се нашли у колима која су одмах кренула, док је, из даљине, са трга, још допирао жагор и урлици сирена са полицијских кола која су са свих страна долазила.

Те вечери централа организације, која се тренутно налазила у Паризу, добила је обавештење да је операција потпуно успела.

УТОЧИШТЕ ЗА ПАМЕТНЕ

РОДЕН-МИСЛИЛАЦ

де и други интелектуалци сличног ранга могу да се повуку да би на миру размишљали. Његова „острва за размишљање“ обухватају једну велику кућу у Акапулкоу у Мексику, један дворач крај Беча и виле у Бразилу и Јапану. Слична уточишта биће ускоро спремна да приме своје госте у Лондону, Паризу и Њујорку.

Међу првим Фаберовим гостима био је доктор Доналд Глезер, добитник Нобелове награде за физику за 1960. годину који је са својом женом провео један месец у Акапулкоу.

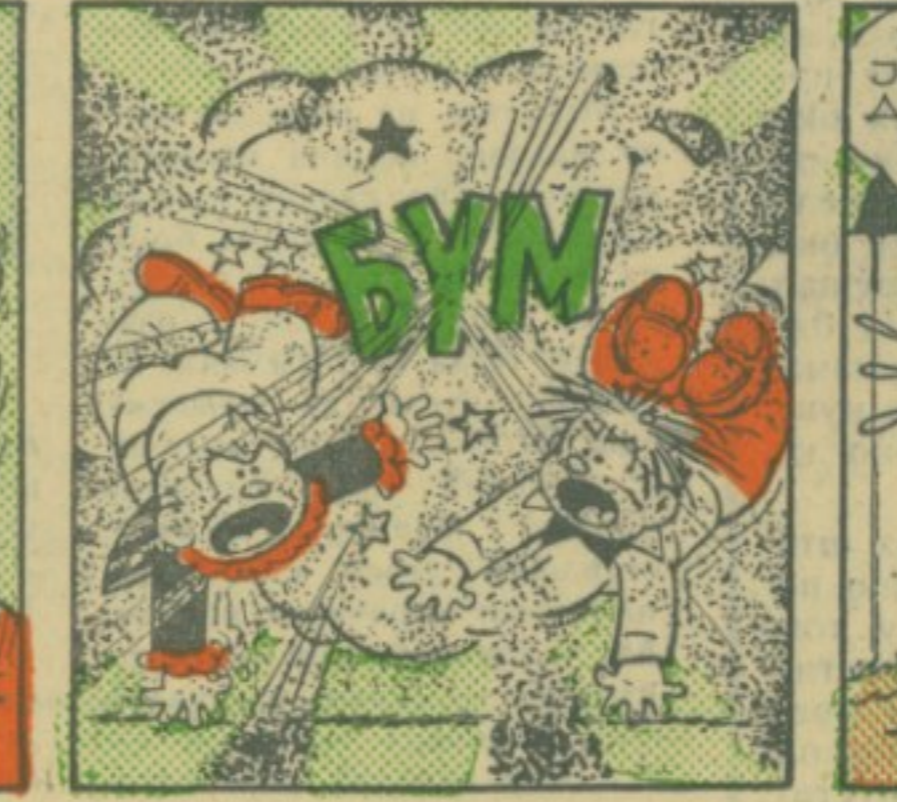
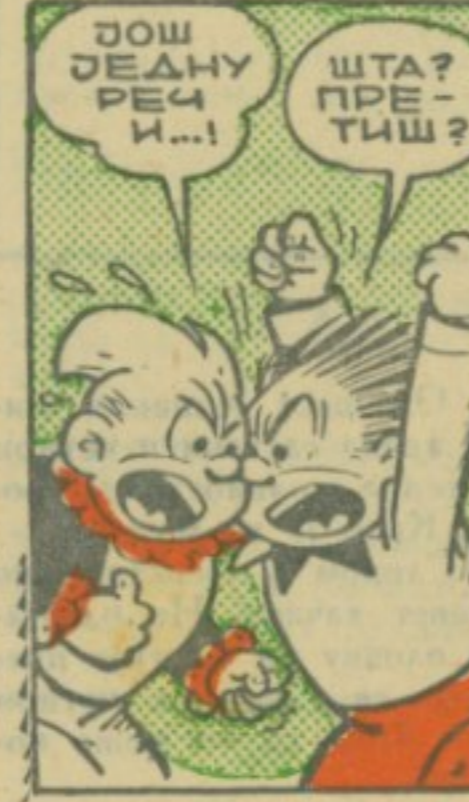
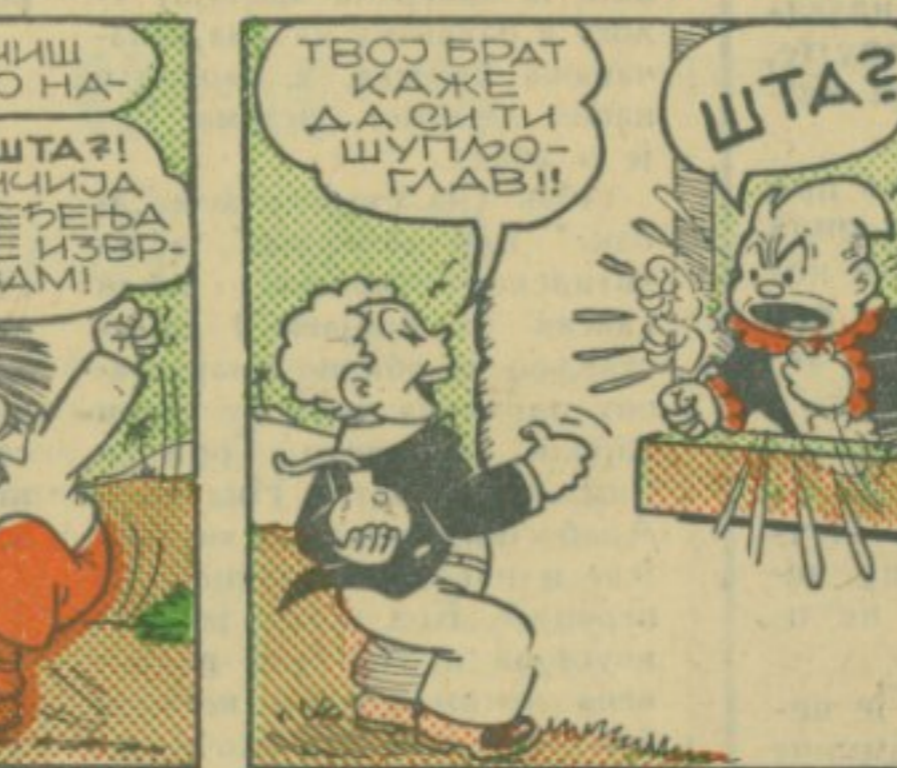
— Нобелова награда научила ме је једној ствари — изјавио је после боравка у уточишту за паметне.

— Ја могу да за извесно време подносим гужву коју доноси популарност, а онда почињем да осећам потребу да негде мирно седим, читам неку озбиљну књигу и да ми са ким не разговарам. Ако је то човеку ускраћено, онда мора да постане нервозан.

Све док Аксел Фабер није дошао на своју занимљиву идеју, научници су били приморани да живе као и сви други људи: међу аутомобилском буком, сталним звоњењем телефона, брбљањем и галамом суседа. Сем ако нису имали сопствене усамљене виле, исто то их је чекало чак и за време одмора.

Фабер је имућан дански индустријалац који се пре неколико година повукао од послова и данас живи у Мексику, Ситију.

Недавно је Фабер почео да отвара читав низ уточишта за паметне где добитници Нобелове награ-

ПРЕСЕЉЕЊЕ МАГНЕТНОГ ПОЛА

Новозеландски научник доктор Бароуз и његов сарадник доктор Хенли установили су да се за последњих педесет година јужни магнетни пол Земље преместио за читавих 300 миља у северозападном правцу, тако да се сада налази у близини јужног поларног круга.

МАСКЕ ПРОТИВ СМОГА

Британски медицински стручњаци начинили су недавно ову маску која треба да заштити људе од нездраве енглеске магле помешане са фабричким димом, такозваног „смога“ кога готово увек има у великим индустријским градовима. Прве маске дате су на пробу разносачима поште у Лондону и Манчестру.

СВАКОГ ДАНА

Захваљујући америчком сателиту за испитивање времена „Тирос IV“ сада ће моћи да се свакодневно израђују карте о формацијама облака на основу којих ће се вршити прецизније и детаљније прогнозе времена.

Да би ови снимци могли да буду корисни многим земљама метеоролошка служба Сједињених Држава је формирала нарочиту фото службу преко их свакодневно шаље у преко 100 држава-чланица међународне метеоролошке организације.

Према мишљењу стручњака Тиросове карте облака не мају значаја само за побољшање метеоролошке службе и временске прогнозе зато што откривају до сада непознате олује, већ ће добродоћи и ваздухопловству коме ће омогућити безбедније летење преко океана.

РАДИО-ЛОКАТОР НА МИЛИМЕТАРСКИМ ТАЛАСИМА

У метеоролошком научноистраживачком институту Сугинами, у Токију, конструисан је нов радиолокатор. Досад су за прогнозирање тајфуна коришћени радарски уређаји који су радили на таласима чија дужина износи три и по, пет и десет сантиметара. Међутим, постоје облака и магле било је помоћу таквих уређаја немогуће. Наиме, честите облака и магле сићушне су и електронски сигнали одбијени од

њих веома су слаби, тако да их је тешко регистровати. Показало се, међутим, да се одраз тих честита јако повећава ако се смање таласне дужине радарских апарата. Таласна дужина првог јапанског радиолокатора који ради на милиметарским таласима износи свега 8,3 милиметра. Ипак, радарска слика која се добија помоћу њега 200 пута је већа од слике добијене помоћу таласне дужине од 3,2 сантиметра.

БУНАР С ПИПЦИМА

У Мађарској се од недавно производи нарочита опрема за бушење артезијских бунара. Пошто се ископа основни шахт, специјални уређај испушта на све стране хоризонталне „пипке“ — танке и на врху заострене челичне цеви дугачке до сто метара. Кроз те „пипке“ бунар сисе воду с велике површине и на тај начин замењује двадесет обичних бунара.

РУЧНА ЕЛЕКТРИЧНА ЦЕНТРАЛА

Само 16 килограма је тешка ручна електрична централа коју су конструисали стручњаци ратне морнарице Сједињених Држава, тако да може прилично лако да се носи на леђима као руксак.

Електричну енергију у овој централни ствара 150 полупроводника поређаних у једном шестоугаонику дугачком 56 сантиметара са унутрашњим пречником од 28 сантиметара. У овом уређају се топлота од 450 степени Целзијусових, коју ствара једна мешавина гасова, претвара у електричну енергију. Ова ручна централа може да ради и помоћу батерија. Првенствено је засиљена намењена војним потребама, али ће ускоро добродоћи и пољопривреди, геологији и другим гранама привреде.

Јесте ли већ чули да...

...једна врста афричког гуштера оставља свој бодљикави реп на пољу кад уђе у скробичних бунара.

виште. Реп затвара улаз и служи уместо врата. У случају потребе реп му може послужити и као опасно оружје.

...пре него што је код нас почео да се гаји кукуруз, који је у Европу донесен по открићу Америке, главно хлебно жито у Европи, па и на Балкану, било је просо.

...познати књижевни критичар Љубомир Недић (1858-1902) најмлађи је преводилац у нашој преводној књижевности. Он је као

свршени ђак основне школе превео с немачког препричан дневник енглеског морепловца Џемса Кука. Тај свој превод најпре је објавио у наставцима у листу „Јединство“.

...према тврђењу једног америчког биолога уколико је мозак већи у односу на тело толико је дужи век тога бића. До овог закључка дошао је упоредним проучавањем димензија мозгова шездесет разних сисара и нормалног трајања њиховог живота.

...кљун антарктичког грабљивог галеба тврђ је као слоновина.

кост и у стању је да пробије тврду кожную ципелу.

...најмањи германски народ сачињавају становници Ферарских острва; има их око 26 хиљада. Ферарици су пореклом стари Норвежани и говоре нарочитим нордијским дијалектом.

...једна врста бразилске орхидеје избацује, на додир, из дубине свог цвета мале кесиче пуне цветног

праха и на тај начин брани се од инсеката и колдерија који дођу да са њеног цвета покупе нектар.

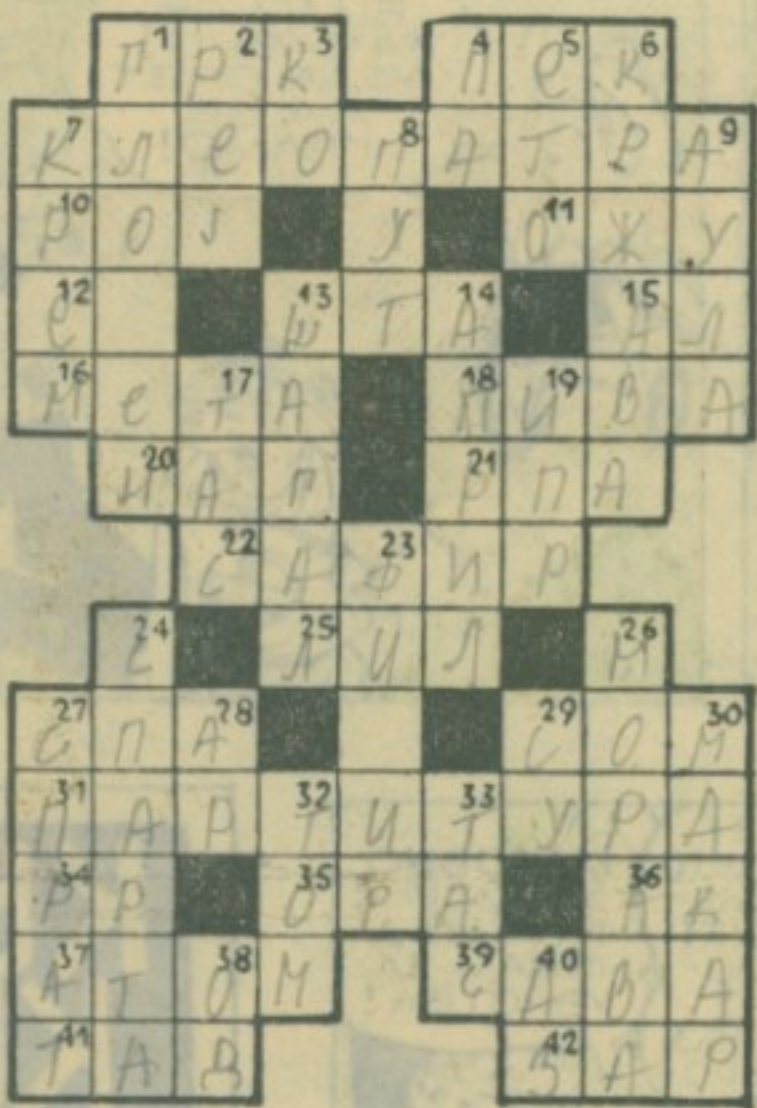
...морске струје које теку насупрот ветру смањују дужину, а повећавају висину морских таласа и њихову стрмину, док струје што теку у правцу ветра смањују висину и стрмину таласа, а повећавају њихову дужину.

...такозвани Веделиви туљани у антарктичким водама у стању су да пронађу пут испод леда у потпуно мрак зимских ноћи.

УКРШТЕНЕ РЕЧИ

Водоравно: 1) становник суседне државе; 4) наша река; 7) чувена египатска краљица; 10) својта; 11) град у Финској; 12) слово латинице; 13) упитна заменица; 15) хемијски знак за алуминијум; 16) циљ; 18) наша река; 20) неодољив; 21) томила; 22) драги камен; 23) град у Француској; 27) бања у Белгији; 29) река у Грчкој; 31) нотни текст музичког дела композираног за више инструмената; 34) познати завод крај Ниша; 35) богиња земљорадње код старих Римљана; 36) першун; 37) део молекула; 39) наша река; 41) прилог за време; 42) упитна речница.

Усправно: 1) река у Норвешкој; 2) поредак; 3) упитна заменица; 4) свежа; 5) узвик; 6) наша река; 7) једна пољска река; 8) песма Б. Радичевића; 9) предворје; 13) један од најоригиналнијих модерних европских сликара (Марк); 14) месец у години; 17) део теразија; 19) град у Белгији; 23) чехословачки шаховски велемајстор; 24) град у Грчкој; 26) наша река; 27) део зграде; 28) мера за површину; 29) француски ситан нован; 30) личност из приповетке М. Горког; 32) свежа; 33) показна заменица; 38) предлог; 40) слово старословенске азбуке.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

Водоравно: 1) ски; 3) гле; 6) ета; 7) трака; 9) мопс; 11) кост;

12) имела; 14) Спа; 15) на; 16) Инд; 17) ли; 18) Атика; 20) ноа; 21) ока; 22) моа; 23) ала; 24) паста; 26) ро; 27) гас; 28) ав; 29) ага; 31) екипа; 33) Бизе; 35) азил; 36) Ајова; 37) еја; 38) Ате; 39) боа.

Усправно: 1) стоматолозија; 2) капе; 3) Грк; 4) Лаос; 5) експлоатација; 6) „Емина“; 8) етапа; 10) слика; 13) Ана; 19) Ика; 20) нос; 22) маска; 23) араба; 24) пас; 25) Авала; 30) азот; 32) Изео; 34) Еве.

Памук постаје свила

Памучне и свилене тканине познате су људима већ много векова. Оне се добијају од разних сировина. Међутим, не давно је група хемичара, сарадника Узбекистанске академије наука, успела да разради метод хемијске прераде памука-сировине.

У резултату сложеног процеса памучно паперје претвара се у целулозу, а од ње до добијања влакана синтетичне свилене свега је један корак.

Вештачка свила добијена од памука биће јача, отпорнија и трајнија од памучне тканине. Поред тога, вештач-

ка свила је лепша и има већу примену. Одсада ће памучна поља моћи истовремено да дају сировине за две врсте тканина.

„АУТОМАТСКИ“ ШЕЊЕР

Сарадници једног од московских пројектантских института прехранбене индустрије завршавају планове по којима ће се изградити прва потпуно аутоматизована фабрика шењера у свету. Електронске кибернетичке машине, које ће изводити сложени процес фабрикации шењера све до паковања, такође се већ израђују.

Срце фабрике-аутомата биће електронски мозак за координацију свих појединачних етапа у процесу производње у који ће се „убацити“ технолошки програм. Читавом фабриком управљаће само један човек.

НАЈЛАКШЕ ПЕЧАЋЕЊЕ

У Канади је недавно израђен веома једноставан али користан електрични апарат за печење поштанских пошиљки црвеним воском. Восак се у суду апарата топи и притиском на дугме распорезује се уредно и тачно на жељена места.

НАПРАВИ САМ

Занимљивости о угљу

Када се говори о угљу сви одмах помисле на црно гориво некад једино употребљавано а данас већ постепено потискивано течним горивима, гасом или чак струјом. Али, оно што се не зна довољно то је да је у-

гаљ најекономичније гориво од свих. У земљама где се троши више врста горива то је сасвим очигледно: ако се потроши струје за 800 динара, гаса би се потрошило за 400, мазута за 200, а угља за свега 150 динара.

Нико више не сумња у то да ће ускоро обичне локомotive отићи у „пензију“ и да ће оне бити замењене електричним, али се при томе заборавља да ће и њих покретати угљ само у другом стању.

Треба напоменути да се од угља добијају ствари за које се никада не би помислило да имају такво порекло. На пример: гас, бензол, катран. Даље се од гаса добија амониак метанол, полиетилен, а од бензола бензин, толиен, ксилен. Листа би се могла још дуго настављати. Укратко речено, од угља се праве још многи фармацеутички производи, обојене материје, парфеми, и све пластичне материје. И разне кошуље и одела произишди су од њега. Његови су и прапци за инсекте, љубриво, средства за дезинфекцију, средства против смрзавања воде у моторима, или за растварање, асфалт за путеве, креозит, смола и лак.

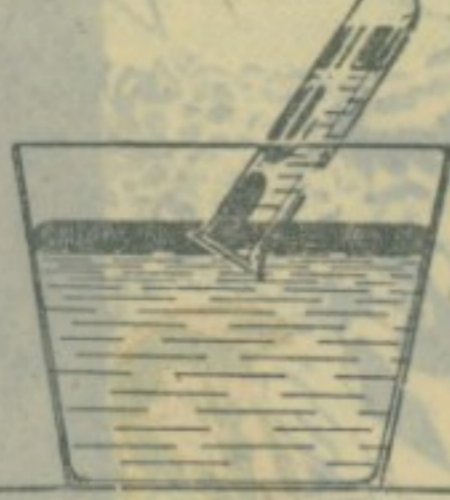
Невероватно је али истинито: модерни авиони лете помоћу угља. А сада се проучава начин да и надзвучни авиони сутрашњице, лете помоћу горива произведеног од катрана и каменог угља.

Ако баш и не видимо како се у утробу ултра-модерног авиона укрцава угљ он је ипак тај који му даје „живот“. У ствари, угљ је постојећи невидљив, скоро као и „невидљиви човек“ Орсона Велса, али он остаје више него икад стварност.

Како покупити просуту нафту

У великим лукама и лучним градовима где се налазе рафинерије нафте, готово се свакодневно догађа да се нешто нафте проспе у море. Вода се загади, а и за нафту је штета. Како скупити с површине воде танки слој нафте? За то постоји један веома једноставан начин. Узме се буре с водом, окрене се дном навише и то тако да ивица отвора дођу испод површине мора. Вода у бурети задржава се због атмосферског притиска, а нафта, пошто је лакша, стреми да исплива на површину воде. И тако се нафта сама скупља у буре.

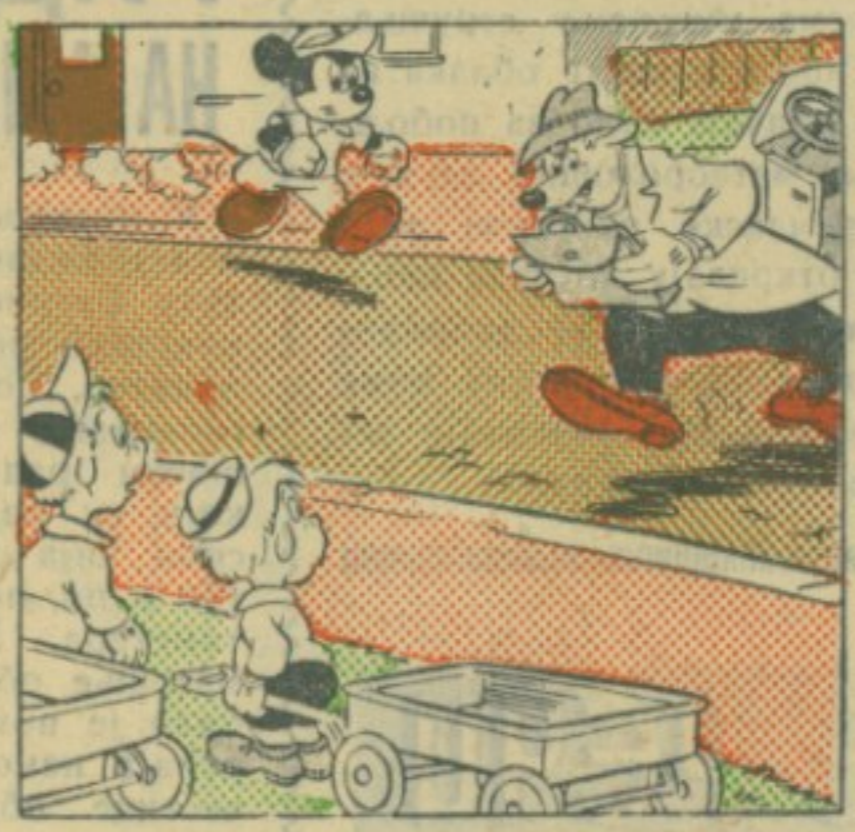
Опнг. Узмите суд с водом и сипајте у њега пола епрувете уља. Ивица епрувете треба намазати с мало масти или масла. У епрувету затим улијте воде, затворите је палцем, изврните и лако је загнури у суд отвореном страном. Затим епрувету треба полако извадити, али само докле док јој

ивица отвора не дође до површине суда. Капљице уља „полетеће“ у епрувету и за један минут готово све уље биће покупљено.

МЕХУРОВИ ОД САПУНИЦЕ

Лако је схватити огорчење малићана када се блистави мехурови од сапунице које је издувао одмах распрску. Међутим, мехурови могу дужи да трају ако сапуницу направите по нашем рецепту. Узмите комадић доброг сапуна, ситно га измрвите и растворите у осам пута већој количини воде. Затим додајте глицерина двоструко мање него што има воде и све добро промешајте.

Ква-Ква!

Увећује Паја Патак

ВАРА СЕ И ОН

Шилка кад седне за волан аутомобила никад не води рачуна о брзини. Тако је пронао кроз једно село возећи преко 100 километара на час. На изласку из села стиже га саобраћај на мотоциклу и рече му:

— Да знате, ово ће вас стати ваше дозволе за возењу.

— Мислите! — рече му гордо Шилка, — па ја је уопште и немам.

С. О. С.

Пошла Белка на путовање бродом, и пошто јој је то први пут читаво време се распитује да ли је брод сигуран и слично. У том примети капетана лађе на му приђе:

— Господине капетане, да ли велики бродови често тону?

— Не, госпођо, — одговори јој капетан мирно — само једном!

ЛЕЧЈА УСТА

Пошла Патина мала коминица Цица у први разред. Кад се вратила први пут из школе пита је Пата:

— Цицо, шта су ти рекли у школи?

— Ништа, тетко Пато, — треба да идем у школу и сутра, и преко сутра и сваки дан, а не кажу докле.

